

دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی

زنجیره ی روشنبیری

*

خاوهنسی نیمتیان: شهوکهت شیخ یهزدین

سهزنووسه: بهدران شههمهده ههیب

باوک

شانۆنامه ی هاوچه رخی سویدی

ناوونیشان: دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی ئاراس، گهړهکی خانزاد، ههولیر

س.پ. ژماره: ۱

www.araspublisher.com

ئۆگۆست سترندېيېرگ

باوك

وەرگېترانى لە فەرەنسىيەو: د. فەرھاد پېريال

ناوى كىتەب: باوك - شانۆنامەى ھاوچەرخى سوتىدى
ناوى نووسەر: ئۆگۆست سترندېيېرگ August Strinberg
وەرگېترانى لە فەرەنسىيەو: د. فەرھاد پېريال
بلاوكرادەى ئاراس - ژمارە: ۲۴۳
دەرھېنانى ھونەرى: بەدران ئەحمەد حەبىب
دەرھېنانى بەرگ: ئاراس ئەكرەم
نووسىنى سەر بەرگ: محەمەد زادە
سەرپەرشتىيى كارى چاپخانە: ئاورەحمان مەحمود
چاپى دووہم، ھەولېر - ۲۰۰۴
لە كىتەبخانەى بەرپۆدەرايەتیی گشتیي رۆشنىيىرى و ھونەر لە ھەولېر ژمارە
(۸۶) ى سالى ۲۰۰۴ ى دراوتى

وشه‌ی وەرگیڤ

ئوگوست سترندبیرگ August Strinberg ۱۸۴۹-۱۹۱۲، یان وەک سویدییه‌کان دەلێن سترینباری، گه‌وره‌ترین و ناودارترین شانۆنامه‌نووسی سویدییه. مندالییه ناخۆش و دۆزه‌خیییه‌که‌ی خۆی له کتیبی «کوره خزمه‌تکار» دا وەسف کردووه. وازی له زانکۆی ئۆپسالا هێنا و خۆتندنی ته‌واو نه‌کرد. ماوه‌یه‌ک رۆژنامه‌نووس، ماوه‌یه‌کیش سکریتی کتیبخانه‌ی پاشایه‌تی بووه، پاشان رووی کردۆته‌ شانۆ و بۆته‌ ئەکته‌ر. بۆ خۆی، له‌سه‌ر حسیبی خۆی، له‌ ستۆکه‌هۆلم، شانۆیه‌کی تایبه‌تی بۆ گه‌ل دروست کرد.

بلا‌و‌کردنه‌وه‌ی یه‌که‌م رۆمانی له‌ سالی ۱۸۷۹دا، به‌ ناو‌نیشانی ژووی سوور، ئاژاوه‌یه‌کی دروست کرد و ناوبراوی به‌ دنیا ناساند. سترندبیرگ چه‌ندین چیرۆک و رۆمانی دیکه‌یشی نووسی. به‌لام زیاتر وەک شانۆنامه‌نووسیک توانی سه‌رکه‌وتن و شوهرت و ده‌ده‌ست به‌یتن. ناودارترین شانۆنامه‌کانی، ئەمانه‌ن: رینگای به‌ره‌و دیمه‌شق، سه‌مای مه‌رگ، خاتوو ژولیا. هه‌روه‌ها ژياننامه‌یه‌کی ناوداری هه‌یه‌ به‌ ناو‌نیشانی دۆزه‌خ Inferno له‌ ۱۸۹۷ نووسیویه‌تی.

ناوبرا، له‌ روانینی خۆیدا بۆ ژیان له‌ ژیر ته‌سییری فه‌لسه‌فه‌ی کیرکۆگاردی دانمارکی و نیتشه‌ی ئەلمانیدا بوو. سێ جار ژنی هیتاوه و ته‌لاقی داوه، ئاسووده‌یی له‌ ژیانێ ژن و می‌ردایه‌تیدا نه‌بینیوه. وا تێ ده‌گه‌یشت ژن سه‌رچاوه‌ی هه‌موو هه‌ره‌س و به‌دبه‌ختیییه‌کی پیاوه. ململانیی نیوان ژن و پیاو، تیم و باوه‌رێکی پته‌وی سترندبیرگه، له‌ سه‌رجه‌م به‌ره‌مه‌کانیدا رهنگی داوه‌ته‌وه و وەک خۆین - به‌رده‌وام - له‌ نووسینه‌کانی ئەودا داده‌چۆرئ. راستیییه‌که‌یشی، ئەم روانینه‌ شه‌خسییه‌ تاک‌ره‌وه‌ی سترندبیرگه که ئەم‌رۆ ئەو به‌ یه‌کیک له‌ نووسه‌ره‌ ره‌سه‌نه‌کانی دنیا ده‌ژمیریت.

سترندبیرگ رقی له‌ سوید و ئاووه‌ه‌وای سوید بوو. زوو زوو، به‌تایبه‌ت

هاوینان، سه‌ری خۆی هه‌لده‌گرت و سویدی جێ ده‌هیشت، به‌تایبه‌ت رووه‌و پاریس.

سترندبیرگ ئەم شانۆنامه‌یه‌ی، باوک، له‌ ستۆکه‌هۆلم، له‌ سالی ۱۸۸۷دا نووسیوه. من له‌ سالی ۱۹۹۱دا له‌ پاریس، له‌ فه‌ره‌نسییه‌وه، که‌وتمه‌ سه‌ر ته‌رجه‌مه‌کردنی. له‌ هه‌مان کاتدا به‌راوردم کرد به‌ ته‌رجه‌مه‌ فارسییه‌که‌ی مه‌دی فروغی (انتشارات ابن سینا، طهران: ۱۹۵۷) که‌ پێشتر له‌ دانیمارک له‌ ۱۹۸۷دا سه‌رقالی ببووم.

باوک، به‌راستی، شاکاریکی هه‌میشه‌ هاوچه‌رخ‌ی شانۆی دنیا و نمونه‌یه‌کی زیندووی ئەده‌بیاتی ره‌سه‌نه.

د. فه‌ره‌اد پیربالی

ئەگتەرەكان:

ئەدۆلف، كاپتنى سوپاسوارى.

لۇزا، خېزانەكەى.

بېرتا، كچەكەيان.

دكتور ئوتىستەرمارك.

قەشە، ژنبراي كاپتن.

مارگرېت، داينەن.

نۆيد، Nojd.

خزمەتكار

لە سوئېدىيەكەدا Kal Faktom بەكار ھېتىراو، ئەو وشەيەش تەواو

بەرانبەر بەو سەربازەيەكە تەرخان دەكرېت بۆ خزمەتكردى

ئەفسەرىك لە ئەفسەرەكانى سويا.

پەردەى يەكەم

سالئونى مالى كاپتن. دەرگايەك لە بەشى دواوہى شانۆ، لە دەستە راستدا ھەيە. لە ناوہ راستى سالئونەكەدا مېزىكى خې، كۆمەلىك رۆژنامە و گۆقارى لەسەرە. لە دەستە راستدا سۆفەيەكى چەرمين، مېزىكى لە بەردەمدايە. لە گوشەى دەستە راستى شانۆدا، دەرگايەك دەچىتەوہ سەر بەشى ژوورەوہ. لە دەستە چەپدا مېزىكى نووسين، سەعاتىكى سەرمېزىكى لەسەر دائراوہ. لە ھەمان لادا دەرگايەكى ديكە ھەيە، دەچىتەوہ سەر ژوورىكى ديكەى ناو خانووەكە. چەندين جور چەك و تەفەنگ و تاپر بەديوارەوہ ھەلئاسراون.

لە تەنىشت دەرگاي رويەروو، عەلاگەيەك جلوپەركى سەربازى پىتوہ ھەلئاسراوہ. چرايەكى داگيرساو لەسەر مېزە گەورەكەيە.

دېھەنى يەكەم

كاپتن و قەشە لەسەر سۆفە چەرمەكەدا دانىشتون. كاپتن چاكەتى لەبەر نىيە (بە جلوپەركى سەربازى ژىرەوہيەتى)، جزمەيەكى فەخيزدارى لە پىيە . قەشە جلوپەركى پەشى يەخە سىيى بى كەتيرەى لەبەرە؛ خەرىكى پاىپ كېشانە.

كاپتن (لە زەنگەكە دەدا)

خزمەتكار: بەلئى گەورەم.

كاپتن: نۆيد لىرەيە؟

خزمەتكار: بەلئى، لە موتبەقەكە چاوەروانى فەرمانى جەنابتانە.

كاپتن: ديسان چۆتەوہ موتبەقەكە؟ بانگى بكە ئىرە- ھەر ئىستا!

خزمەتكار: ھەر ئىستا! (دەروات)

قەشە: دەى. ئىستا چى قەوماوہ؟

كاپتن: ئەو ھەتيوچە بەدخووە. . ديسان ئەو كچه كارەكەرەي خستوتە
مەزاقەو؛ ھەتيويكي يەكجار سەر سەربىيە.

قەشە: مەبەستت نۆيدە؟ سەيرە! خۆ پارەكەش، ھەمان گۆبەندی نابۆو.

كاپتن: راست دەكەي- بەبیرتە؟ داخۆ تۆ دەتوانی بە چەند قسە يەكی
برادەرەنە، ئامۆزگاری بەكەيت؟ قسە كانی تۆ لەوانە يە كاریكي لی
بەكەن. من چەند قسەي ناشیرینم پیتی وت، داركاریم كرد؛ ھیچ
كاری لی نەكرد.

قەشە: ئینجا ئیستا دەتەوی «من ئامۆزگاری بەكەم»؟ داخوا بە رای تۆ،
قسەي خودا چ كار لە سەربازتیک دەكا؟

كاپتن: لە من. . تۆ خۆشت دەزانی: ھیچ.

قەشە: دەزانم- زۆر باش دەزانم.

كاپتن: بەلام بۆ ئەو بی ئەنجام نابیت. بە ھەرحال ھەولێ لەگەڵ بەدە.

دیمەنی دوو دەم

(ھەمان دیمەنی پیتشو، لەگەڵ نۆید)

كاپتن: نۆید، راست بلی، بزانی چیت کردوو؟

نۆید: مېسورە جەنابی كاپتن- لە حزووری جەنابی قەشەدا، ناتوانم باسی
ھیچ بەكەم.

قەشە: شەرم لە من مەكە، رۆلە.

كاپتن: باشتر وایە دانێ پیتدا بنی، دەنا دەزانی چیت بەسەر دینم!

نۆید: ئەمردەكەي، گەرەم. راستییەكەي ئەو یەكە ئیمە لە بارێ (گابریل)
خەریکی سەماکردن بووین، لەو دەمەدا بوو كە (لۆدویك) ھات
وتی. . .

كاپتن: لۆدویك! لۆدویك چ پەيوەندییەكی بەم كارەي تۆو ھەيە؟ تۆ
لەبارەي خۆتەو،- راست قسە بەكە!

نۆید: بەلی جەنابی كاپتن. ئەو ساتە (ئیمما) وتی: خۆشە؛ دەچینە ناو
عەممارخانەكەو.

كاپتن: ئاھەھ! دە من وا بزانی ئیمما تۆی فریوداوە.

نۆید: ئەو یەكە جەنابی كاپتن. پاشان دەبی ئەو ھەش بلیم، جەنابی كاپتن: كچ
تاوەكو خۆی مەیلی لی نەبی، پیاو ناتوانی ھیچی لەگەڵ بەكا.

كاپتن: بەكورتی؛ تۆ باوكی مندالەكەي یان نا؟

نۆید: بلیم چی، جەنابی كاپتن؟

كاپتن: چۆن؟ ناتوانی بلیی كە تۆ باوكی مندالەكەيت یان نا؟

نۆید: نەخیر جەنابی كاپتن. پیاو ناتوانی بەتەواو ھتی دلیابیی.

كاپتن: باشە تۆ، ھەر بەتەنبا لەگەڵ ئەو نەبووی؟

نۆید: با، ئەم جارەیان ھەرخۆم بووم، بەلام دلیانیم جگە لە من كەسیكی
دیکەش دەستی تیدا نەبووی.

كاپتن: باشە دەتەوی بلیی كە لۆدویك بەرپرسیاری ئەم كارەيە؟ مەبەستت
ئەمەيە؟

نۆید: ناتوانی بگوتی بەرپرسیار كییە! وتنی ئاسان نییە.

كاپتن: بەلی، بەلام تۆ بە ئیممات گوتبوو كە ماردی دەكەي.

نۆید: (بەشەرمە زارییەو): ئھ، پیاو زۆر جار ناچار دەبی ئەو قسانە
بكات.

كاپتن (روودەكاتە قەشە): بەراستی سەیرە!

قەشە: شتیكی تازەبابەت نییە! نۆید، گوی بەگەر، تۆ جورئەتی ئەو ھەندەت
پیتوستە ھەبی كە بەراستی بلیی؛ داخوا باوكی مندالەكە تۆیت
یان نا!

نۆید: راستە؛ من و كچەكە پیکەو بووین. . . بەلام ئیو، جەنابی قەشە،
خۆتان باشتر دەزانن، ھیچ پیتوستی بەو نەدەكرد كە ئیشەكە وای
لی بیت.

قهشه: سهیرکه رۆله کهم، ئیمه ئیستا مشتومرمان له سهه تۆیه. تۆ بیگومان، ئەم کچه به خۆی و به مندالیکیهوه بهرله ناکهیت. ههلبهتا ئیمهش له دهستمان نایه که تۆ ناچار بکهین مارهی بکهیت، بهلام تۆ پتویسته مهسرهفی منداله که بهدیت! ئەم کاره دهبی بکهیت.

نۆید: زۆر باشه، بهلام دهبی لۆدویک - یش باربوو بکات.

کاپتن: کهواته ئەم گیتچه له دهبی بکهووتته دادگاوه. کردنهوهی ئەم گری کویرهیه له توانای مندا نییه. پاشان، ههه پهبه دیشی به منهوه نییه. باشه. ئیستا برۆ!

قهشه: نۆید، سهبرکه، قسهیهکت پێ بلیم - ئایا تۆ بیر لهوه ناکهیتهوه که بهرله کردنی کچیکه بیچاره، به خۆی و مندالیکیهوه، له جوامیریهوه به دوور بی؟ ها؟ بیر لهوه ناکهیتهوه؟ بیر لهوه ناکهیتهوه که ئەم کاره... ها؟

نۆید: جهنابی قهشه، ههلبهتا ئەگهه دلتیا بوومایه که من باوکی منداله کهم؛ بهلێ. بهلام من به تهواوهتی دلتیانیم. زۆر ناخۆشه که پیاو هه موو ته مهنی خۆی له پیناو مندالی که سیکی دیکه به سه رببات. بیگومان جهنابتان و جهنابی کاپتنیش له م قسهیهدا له گهلمن!

کاپتن: باشه دهی، وهل به!

نۆید: به بارمه تیبی جهنابی کاپتن.

کاپتن: بهلام دیسان نه چیتهوه موتبه قه که، به دخوو!

[نۆید ده چیته دهروه]

دیهه نسی اییهه

کاپتن و قهشه

کاپتن: باشه تۆ بۆچی هه ندی قسهی باشت پیبی نهوت؟

قهشه: له وه زیاتر ده تهوی چۆن قسهی له گه ل بکه م؟ خو بینیت چه ند له گه لی رژد بووم.

کاپتن: به درێژایی کات بیدهنگ دانیشتبوویت و ههه به سه ری زمان چه ند قسهیهکت کرد.

قهشه: راستیه که ی ئەوهیه که من به راستی نازانم چ بلیم! من دلیم به کچه که زۆر ده سووتی، بهلام کوره کهش ههه جیگای داخه. تۆ خو ت بیری لێ بکهوه، بزانی: ئەگهه بیتوو نۆید به راست باوکی منداله که نه بی؛ چاره چییه؟ کچه که ده توانی چوار مانگان منداله که ی بسپیترته دایه نگاهه، ئنجا پاشانیش تا له ژباندا یه مه سه ره فی ژبان ی بۆ مسۆگهه ده کهن، ههه چ کوره یه ئەمه ی بۆ ناکرێ. کچه ده توانی پاش ئەوه بچی له مالیکی خانه داندا کاره که ریتی بکات، بهلام کوره ئەگهه بیتوو له (سهه بازی) ده ری بکهن، داهاتوو ی لێ تهواو تیک ده چی.

کاپتن: زۆر ههزم ده کرد له جیبی دادپه رههه بوومایه و ئەم کیشه یه خو م یه کلام بکر دایه ته وه. کوره که له وانیه به تهواوهتی بی خه تا نه بی، ئینسان به راستی نازانی چ بلیت، بهلام ئەوه ی ده توانرێ به دلتیا ییه وه بگوتریت، ئەوه یه که ئەگهه بیتوو تاوانیک له وه بهینه دا هه بی ت؛ کچه که تیبیدا تاوانباره.

قهشه: باشه، باشه. من له باره ی هه یج که سیکه وه ناتوانم به و ئاسانییه حوکم بدهم. به راست - پێش ئەوه ی که ئەم مهه زووعه ره تینه ره قسه مان پێ بیری؛ قسه مان له باره ی چییه وه ده کرد؟ ئا - له باره ی بیترتا و غه سل و (ته عمیدیه وه) بوو.

کاپتن: به لئی، به لّام له باره ی غه سل و ته عمیدیه وه نه بوو. - قسه مان له باره ی فیترکردن و په روه رده کردنییه وه به شیوه یه کی گشتی ده کرد. ئەم ماله یه ک دونیا ژنی تیدایه، هه ره موویان ده یانه وئ مندا له کسه ی من په روه رده بکه ن. خه سووم ده یه وئ بیکاته (پوچانی)، لورا هه زده کا ببیتته هونه رمه ند، دایه نه کسه ی ده یه وئ بیکاته (په روه رده کار)، مارگریت (ته عمیدده ر). کچه کاره کهره کانیش ده یانه وئ ببیتته (موجاهیدتیکی مه سیحی). ئینسان له م ژینگه یی سه روه رده مه حاله بتوانئ ئینسانتیکی ریکویپیک له بئرتا بخولقیئنی. هه رچی منیشم ... من، که هه موو جوژه ماف و ده سه لاتیکم له باره ی په روه رده کردنی نه وه وه هه یه، هه ر کاتئ بیرورای خوّم ده رده برم؛ هه ر هه موویان به روومدا دینه وه، بوّیه برپاریکی یه کرام داوه: ئەو له م ماله نه جات بده م، پروا.

قه شه: ژن له م ماله دا هه ر یه کجار زۆرن. به رپوه بردنی یه ک مال، ئەم هه موو ژنه ی ناوئ.

کاپتن: راست ده کسه ی. ئەمه وه ک ئەوه وایه که ئینسان خرابیتته ناو قه فه سیکی پر پلینگه وه. من، وه ک به خبوکه ری ناژه له کتویبان، ئەگه ر شیشه یه کی داغم له ژیر لووتیان رانه گرتایه، هه موو ئان و ساتیک بوّیان هه بوو قووتم بده ن! پیم پیتشه که نیت هه ی نا په سه ن! ئەوه نده ت به لاوه به س نه بوو که خوشکه که تم هینا؛ تو باری ئەو زردایکه پیره شت هه ر خسته ئەستوی من.

قه شه: ئاخه ئینسان ناتوانئ له گه ل زردایکی خوئی، له ناو یه ک خانوودا بژیت.

کاپتن: نه، ناتوانی، به پروای تو، خه سوو باشتره له مالی زاوا بژی، یان! قه شه: ئای هه ی، هه ر یه کییک له ئیمه له ژیاندا باریکی وا به سه ر شانه وه.

کاپتن: به لئی، به لّام باری من، له هه ر هه موو قورستره. من ته نانه ت

ده بی چاوم له دایه نه پیره که شم بیت. ئەویش تا ئیسته، من هه ر به مندا ل تیده گا و به لای ئەوه وه من ده بی هیشتا به روانکه به سه م. هه لبه تا ژنیکی یه کجار باشه، به لّام جیتی ئەو ئیره نییه. قه شه: تو ده بی به سه ر ژناندا زال بیت، ئەدو لّف. تو به خو پاری ری ده ده بیت زال بن به سه رتا و ده سه لاتیان به سه رته وه هه بیت.

کاپتن: باشه ده ی، ده شی تيم بگه یه نیت چۆن به سه ر ژناندا زال ده بیت؟ قه شه: هه لّسووران له گه ل لورا دژوار بوو. پاشان من - هه رچه ند ئەو خوشکی منه، ده بی راست بلّیم: گوزهران کردن له گه ل ئەودا ناخو ش بوو.

کاپتن: لورا عه بیی زۆر هه یه، به داخه وه ش: خوئی ناگای له و عه بیانه ی خوئی نییه.

قه شه: تکایه راست و دوغری قسه بکه، من خوشکی خوّم باش ده ناسم. کاپتن: لورا به کۆمه لیک بیر و خه یالاتی رومانسییانه وه گو ش کراوه، زه حمه ته بتوانئ خوئی له گه ل ده وروبه ردا ببینیتته بار، به لّام به هه ر حال، ئەو ژنی منه و... ئیتر.

قه شه: وه له به ر ئەوه ی ژنی توّیه، له هه موو ژنان ریکویپیکتره! نا، ئەدو لّف، ئەو له هه موو ژنیکی زیاتر تو ده خاته ژیر ئەشکه نجه وه.

کاپتن: له کاروباری ناو ماله وده دا یه کجار سه ریپچ و بی سه روبه ره. لورا هه زناکا بئرتای لی جودا بیتته وه، هه رچی منیشم نامه وئ بئرتا له م شیتخانه یه دا مینیتته وه.

قه شه: سهیره! لورا ناھیلئ! گه ر به م شیوه یه بی، ده ترسم ئیشه که گئرمه و کیتشه ی تی بکه وئ! لورا له مندا لیشی هه ر ناوها بوو، هه ر کاتئ ورکی بو شتیک بگرتایه، وه کو مردووان خوئی له سه ر زه وی دریژ ده کرد تا ده یاندا یی. پاشان ئەو شته ی، هه ر شتیک بووا یه، ده گه رانده وه و هه ر بایه خیشی نه ده دایئ؛ به س بوّ ئەوه ی بوو هه زی ده کرد بوئی دابین.

كاپتن: ها! كه وابوو ئه و كاتيش ههر بهم جووره بوو!.. هه ندى جار به شيويهك له حالتهى سروشتى دهچيته دهر كه من دهشله ژيم؛ دهكه ومه ترسى ئه وهى به راستى نه خووش بيت!

قهشه: ئيستتا پيم بلج، له بارهى بېرتاوه چ رېتوشونىكت داناوه كه لورا بهم شيويه لېي نارازيبه؟ ناتوانن چارهيهكى مام ناوه ندى بدۆزنه وه؟

كاپتن: تو بېر له وه نه كه بته وه من بمه وئ بېرتا بكمه (نمونه بېي) يان وهك خۆمى لى بېته ئارا. ههروه ها، ناشمه وئ بوى بېمه ده لئاللى خووشه ويستى و ته نيا بۆ ژيانى قوئل له قوئل به خېوى بكم، چونكه لهو حالته تا ته دا نه گهر بېتوو به بې مېردى بېنېته وه، ژيانىكى تا بلبى تال دهسته ويه خهى ده بېته وه. له لايهكى ديكه شه وه، نامه وئ كه لگه لى كارى ئه وتوى بخه مه مېشكه وه كه ماوه يهكى زور مه شق كردن و خويندى پېويست بيت، چونكه لهو كاتهى شوده كا، هه موو ئه و خويندنهى به هه وا ده روا.

قهشه: باشه دى، چ رېتوشونىكت بوى داناوه؟

كاپتن: دامناوه بېيته ماموستا. ئه وسا نه گهر شووش نه كا، تواناي ئه وهى ده بى به وپه رى ئاسانييه وه خۆى به رپوه ببا. ههر چۆنى بى، گوزهرانى له گوزهرانى ئه م به رپوه به رى قوتابخانانهى كه ههر به كىكيان پېويست وايه كووشه خيزانىك به رپوه ببهن خراپتر نابى. نه گهر شووشى كرد، ئه و كاته هه لبه تا بۆ فېر كردن و په روه رده كردنى منداله كانى، ده توانى سوود له خويندنه كهى خۆى وه رېگرى. وايه؟

قهشه: تابلېي راسته. به لام خو بېرتا به هره به كهى باشى له ره سم كردندا هه يه. ئه و كه ئه م به هره بهى هه يه. نه گهر بېخه يته سه ر كارى ديكه؛ له وانه يه ئه م په يوه ندييهى ئه و به هونه ره وه، ئازارى بدات.

كاپتن: نه خېتر، من تابلوكانيم پيشانى ماموستايه كى نيگار كيش دا، گوتى ئه مانه ته نيا بۆ ئه وه دهست ده دن له قوتابخانان دهرسيان له سه ر

بخويندريت. كه چى پار هاوينى كورپكى گهنج هات بۆ ئيره؛ كه هه لبه تا شاره زايىي ئه و له بارهى نيگار كيشانه وه زور زياتر بوو. وتى كه بېرتا به هره به كهى بى ئه نذازهى له بوارى نيگار كيشاندا هه يه. ئه م قسه يه زور به دلوداوى لورا بوو.

قهشه: كوره، گراوى بېرتا بوو؟

كاپتن: ئه مه گرنى نى يه!

قهشه: دهك خوا دهست به بالته وه بگرى، هاورى. له به رئه وهى من كالورپوژنهى هېچ ئوميدىك، له هېچ لايه كه وه بۆ چاره سه رى ئه م كيشه يه نابېنم. ئه م قسانه هه مووى بى مانايه... لورا پشتيوانى هه ن، يارمه تىي ده دن.

كاپتن: ئه دى، پشتى ده گرن. هه موو ماله كه خو بان ته يار كردوه بۆ له رووه ستانه وهى من. به لام ئه م گيچهل نانه وه يه دژى من، هينده شه ر هفمه ندانه نيبه.

قهشه: (هه لده ستىته وه سه رپى) تو وا ده زانى من ئاگادار نيم؟

كاپتن: كه وابوو تووش ئاگات لېيه؟

قهشه: به لى، منيش ئاگام لېيه.

كاپتن: له هه مووى ناخوشتتر ئه وه يه، وهك ده بېنم: ژيان و داهاتووى بېرتا وا خه ريكه له م ماله دا و له رپى ئه م ئافره تانه وه ده خه ملتيريت و ديارى ده كريت. ئه وان، هه موو پوژى هه ر خه ريكى ئه وه ن پلار و توانج له ژن و مېردان بگرن، به درپوژىي پوژ باس هه ر باسى شه رى ژن و مېردانه و نابريته وه. ده ته وئ پوژى؟ بۆ نانه خواردنى ئىواره بېننه وه. چيشتيكى خو شمان نيبه تا زورت لى بكم بېنېته وه، به لام نه گهر ده توانى بېننه وه. به راست- من چاره رپى دكستوره تازه كم. تو ئه وت ديوه؟

قهشه: رېيوارانه تووشى هاتووم. پياويكى مه شه ره فخووش و جىي متمانه دپته پيش چاو.

كاپتن: جى دىلخوشىيە. تۆبلىنى لايەنگىرى لە من بكا.

قەشە: بلىم چى؟ ئەمە پەيوەندىي بەزىيانى خۆى، بەمەوہ هەيە كە چەندى نائشانى دەروون و ئاكارى ئافرەتانه.

كاپتن: باشە، ئىستا بۆ نانخواردنى ئىوارە ھەر نامىنىتەوہ؟

قەشە: نە، گەلىك مەمنون ھاوړى. قسەم داوہ بۆ نانخواردنى ئىوارە بچمەوہ مال. گەر درەنگ بچمەوہ، خانم دلى دەكەوئتە ختوورەوہ.

كاپتن: دلى دەكەوئتە ختوورەوہ! بلى توورە دەبى. باشە، چۆنى ھەزەدەكەى، وا. روخسەتم بدى پالتوكەت بۆ رابگرم.

قەشە: دەلى ئەمشەو ھەوا خەرىكە سارد دادى. (يارمەتیی دەدا پالتوكەى بكا تە بەر) سوپاس. ئەدۆلف، تۆ دەبى گەلىك ئاگادارى

حالى خۆت بىت. من وا بزاتم پەشىو ديارى!

كاپتن: پەشىو؟

قەشە: ئا. بەراستى، حالت باش نىيە.

كاپتن: لۆرا ئەمەى خستوتە كەللە تەوہ؟! لۆرا بەدرىزايى ئەم بىست سالەى زىيانى ژن و مىردايە تىمان، ھەمىشە واى دىوم كە من گوتم لە لىواری قەبر دەلەرزى.

قەشە: لۆرا؟ نە. بەلام من بەراستى، لەبەر تۆ زۆر نارەحەتم. ئاگادارى خۆت بە، بەگوتم بكا. دەى، خواحافىز- بەراست دەمانوىست قسەيەك لە بارەى غەسل و تەعمىدى بىرتاوہ بكاين.

كاپتن: نە ئەماندەوىست. من دلنىام ئەم كارە لەلايەن ئەوانەى كە لىي بەرپرسيارن، خۆى بەرپتوہ دەبردريت. چونكە من خۆم نە دەمەوى باوہ بە دىنەكە بىتم، نە دەشمەوى لە رتى دىندا شەھىد بىم. زەمانى ئەم قسانە بەسەرچوو. خواحافىز. سلاوم بە خانم بگەيەنە.

قەشە: خوا حافىز ئەدۆلف. لەباتى من لۆرا ماچ بكا.

دیمەنى چوارەم

(كاپتن لە ژوورەكەدا تەنبايە، پاشان لۆرا دىتە ژوورەوہ. كاپتن مىزى نووسىنى خۆى دەكاتەوہ و دادەنىشى، دەفتەرى حساباتى مالەوہ تەماشا دەكا.)

كاپتن: سى و چوار. نۆ. چل و سى. ھەوت. ھەشت. پەنجە و شەش.

لۆرا: [لە دەرگای ژوورەكەى بنەبانيوہ دىتە ژوورەوہ] تكاىە، دەشى داواى شتىك بكام.

كاپتن: ھەر ئىستا. شەست و شەش. ھەفتا و يەك. ھەشتا و چوار. ھەشتا و نۆ. نەوہت و دوو. سەد. فەرموو.

لۆرا: لىم تىك نەداى؟

كاپتن: ھەرگىز. ھەبى و نەبى پارەى خەرجىي مالەوہت دەوى؟

لۆرا: بەلى پارەى خەرجىي مالەوہم دەوى.

كاپتن: قايمەى حسىبى خەرجىيەكان لەوى دانى، سەيرىكيان دەكەم.

لۆرا: قايمەى حسىب؟

كاپتن: ئا.

لۆرا: واتە ئىستا (من) دەبى پارە بەدەمەوہ تۆ؟

كاپتن: بەلى ئىستا تۆ دەبى پارە بەدەمەوہ من. گوزەرانمان شىرزەيە. وە ئەوہ دىبايە كار بگاتە تەلاق و تەلاقكارى و سافكردەوہى حسابات، پىويستە قايمەى حسىبى ھەموو خەرجىيەكان لەبەر دەستدا بىت، گەر وا نەبى پىباو بە دەغەل و كلاوچى تاوانبار دەكەن.

لۆرا: چما خەتاي منە كە بارى گوزەرانمان شىرزەيە؟

كاپتن: ئەم مەسەلەيە لەناو قايمەى خەرجىيەكانى مالەوہدا، بەتەواوہتى روون دەبىتەوہ.

لۆرا: ئەمە خەتای من نییە کابرای کرێچی کرێبەهە نادا.

کاپتن: کێ ئەم کرێچییهی خسته سەر سەرگویتلاکی ئیمهوه؟ کێ زۆری کرد بێته ئیره؟ تۆ بۆچی هینده پشتی ئەم - بلێم چی - ئەم دەبەنگەت گرت؟

لۆرا: ئەم تۆ بۆچی ئەم دەبەنگەت خسته سەر کارهوه؟

کاپتن: لەبەرئەوهی تۆ یەک دەقیقه چیه لێ نەگەرایی راحەت دانیشم. نەتهیشت نایک بەئیسراحت بخۆم، نەتهیشت دەقیقه بەک بەئیسراحت بنوم، نەتهیشت بەمیشکیکی سافهوه کار بکەم؛ ئەم پیاووت هینا و کردت بە بار بەسەر منهوه. رژدبوونی تۆ لەپینا و ئەوه بوو کە دەتویست براكهتی لەدەست قوتارکە، رژدبوونی دایکیش تەنیا بەنیازی سەرپێچی کردن بوو لەگەڵ من (چونکە من حەزم نەدەکرد بێت)، رژدبوونی نەنیش بۆ ئەوهبوو کە بێت ئینجیلی بۆ بخوینیتەوه، مارگریتیس لەبەرئەوهی دایکی ئەوی لە زەمانی مندالییدا دەناسی. سەبارەت بەوه بوو من پێم دایم بێتە خانووەکەمەوه. خۆ ئەگەر ریشم نەدابایم، ئەوا دەبوایە ئیستا لە شیتخانە بکەوتما یان خۆم زندههگۆر بکردایە. فەرموو ئەمەش پارە خەرجیی مالهوه و مانگانەکەت، قایمەیی حسیبەکەم بدی.

لۆرا: (بەنەزاکەتەوه) زۆر سوپاس. تۆ کە هینده پەرۆشی ئەوهی قایمەیی حساباتی خەرجیی مالهوه ببینیت؛ حسیبی ئەوهش بکە کە خۆشت چ خەرج دەکە و چ نا؟

کاپتن: ئەمە پەيوه‌ندیی بە تۆوه نییە.

لۆرا: هەلبەت ئەمە پەيوه‌ندیی بەمنهوه نییە، پەرودەکردنی مندالەکەشم هەر پەيوه‌ندیی بەمنهوه نییە. باشه بە چی گەیشت؛ پاش ئەو مشاوه‌ریه‌ی ئەمشه و داتانیه‌ستا، بریاری چیتاندا؟

کاپتن: من بریاری خۆم پێشتر دابوو. تاچه شتیکی پێویست بوو بیکەم، ئەوه‌بوو کە ئەم بریاره، بۆکەسیک - کە نزیکي من و خیزانه‌کەمه،

بخه‌مه پیش چاو، بێرتا دەبێ بچیتە شار و دهوامی خۆی بکا. له ماوه‌ی ئەم دوو ههفته‌یه‌دا دهشچێ.

لۆرا: پێم هه‌یه بپرسم له کوی دهوام ده‌کا؟

کاپتن: لای (نوینەری بەرپۆه‌به‌رایه‌تی گشتی سیف باری)

لۆرا: ئەو تره‌ پیاوه‌ بێ دینه!

کاپتن: یاسا ده‌لێ کە مندال پێویسته‌ به‌خواستی باوک پەرودە بکری.

لۆرا: ئەم دایک؟ بۆی نییە قسه‌ی له‌سەر بکا؟

کاپتن: نەخیر، هیچی بۆ نییە. ژن پاش تەواو بوونی مامه‌له‌یه‌کی قانونیانه، هه‌موو مافیکی ده‌نگدان و ده‌ست تێخستن له‌ خۆی حه‌رام ده‌کا، له‌باتیی ئەوه؛ پیاوه‌که‌ مسۆگه‌رکردنی ژبانی ئەو و مندالەکانی ده‌گریته‌ ئه‌ستۆ!

لۆرا: بەپێی ئەم قسه‌یه: ژن هیچ ده‌سه‌لاتییکی به‌سەر مندالەکه‌وه نای؟

کاپتن: نەخیر، هیچ جوهره‌ ده‌سه‌لاتییک. بازرگانیک کاتی کالایه‌کی خۆی فرۆشت، تازه ناتوانی ئەو کالایه‌ وه‌رگریته‌وه و پاره‌که‌ش هه‌ر گل بداته‌وه.

لۆرا: ئەم ئەگه‌ر دایک و باوک هه‌ردووکیان ریک بکەون که...

کاپتن: شتی ئاوها چۆن مه‌یسەر ده‌بێ؟ من ده‌مەوی بێرتا له‌ شار بژیت، تۆ ده‌ته‌وی هه‌ر له‌ ماله‌وه‌ بمینیتەوه. چاره‌ی مامناوه‌ندیی ئەم دوو ریشوینە، ئەگه‌ر بمانه‌وی به‌شپوه‌یه‌کی ماتماتیکی دیاری بکەین، ده‌بێ بلێین: بێرتا، بچیت له‌ ئیستگه‌ی شه‌مه‌نده‌فه‌ره‌که‌ ژبان بەریتە سەر. ئەمە گری کۆتره‌یه، کردنه‌وه‌ی مه‌حاله‌. ده‌زانی؟

لۆرا: که‌وا بوو پێویسته‌ هه‌له‌وه‌ شیندریتەوه. نوید لیره‌ چیه‌ ده‌کرد؟

کاپتن: ئەمە نه‌پێییه‌کی تاییه‌ته‌ به‌ خۆمه‌وه.

لۆرا: بۆیه‌ هه‌موو ماله‌وه‌ پێی ده‌زان!

کاپتن: باشه‌ که‌وا بوو تۆش ده‌زانی.

لۆرا: به‌لێ، منیش ده‌زانم.

کاپتن: بیگومان، پیش وخت، رای خوش له سه ری داوه.

لورا: را له سه ردانی من، را له سه ردانیکی یاساییه.

کاپتن: رای یاسایی، تیای نه نو سراه کی باوکی مندالده کیه.

لورا: نه خیر نه نو سراه، به لام ئینسان ده توانی باوکه که دیاری بکات.

کاپتن: خه لکی تیگه بشتوو ده لاین هیچ که سیک ناتوانی ئەم ته لیسمانه

ناشکرا بکات.

لورا: زور سهیره! هه هیچ که سیک ناتوانی بلتی کی باوکی مندالده کیه؟

کاپتن: نه خیر- ئەمه بیرو رای هه موو لایه که.

لورا: زور سهیره! که واته باوک چون ده توانی بهو شیهویه مافی ده سه لاتنی

به سه مندالده کیه ایدا هه بیت!

کاپتن: باوک ته نیا له و کاته دا ئەو ده سه لاتنی هه یه که په روه ده کردنی

مندالده کهی خوئی له ئەستوی گرتی، و بیان ئەم کاره خه لک

خستبیتیا نه ئەستوی. پاشان، له ژیا نی ژن و میردایه تیدا،

دیاری کردنی باوک گومانی ناوی.

لورا: گومانی ناوی؟

کاپتن: نه خیر- ئومیدم وایه که نه یه وئی.

لورا: ئەی ئەگه رنه خیانه تی له میرده کردی؟

کاپتن: شتی ناوا ناشی. پرسیری دیکه ت هه بوو؟

لورا: نه خیر، هیچ پرسیری دیکه م نییه.

کاپتن: باشه، من ده چمه ژوو ره کهی خوم، که دکتور هات ناگادارم که!

(میزی نووسینه کهی داده خات و هه لده ستیته وه)

لورا: زور باشه.

(کاپتن له ده رگای ده سه راسته وه ده چیتته ده ری.)

کاپتن: هه رکه هات، یه کسه ناگادارم که! حه زنا کهم بی نه زاکه تیی له گه ل

بنوینم، تیگه یشتی!

لورا: به لئی تیگه یشتم.

دیهمه نی پینجه م

(لورا ته نیا یه. ئەو ده سه ته ئەسکه ناسه ی بۆ خه رچی پیتی دراوه، ورد ورد

ته ماشای ده کا)

خه سوو: (له ژوو ره ورا بانگی ده کا) لورا...

لورا: به لئی.

خه سوو: (له ژوو ره ورا) چایه کهم ئاماده یه؟

لورا: به لئی، هه ئیستا بو تی دینم.

(لورا به ره و ده رگای هاتنه ژوو ره وه ده روا له پشته وه ی شانۆدا، هه ره له

هه مان کات، خزمه تکار ده رگا ده کاته وه و خه به ری ده داتی.)- دکتور

ئوتیسته ر مارک!

دکتور: سلاو، خاتون!

لورا: (ده چیتته پیرییه وه و ده ستی بۆ ته وقه کردن درێژ ده کات) سلاو

جه نابی دکتور. هه موومان خوشحالین به وه ی که جه نابتان بوونه ته

لیپرسراوی ئەم ناوچه یه. کاپتن چۆته ده ره وه، هه ره ئیستا دیتته وه.

دکتور: داوای لیپوردنتان لئ ده کهم که هیتنه دره نگ سه رم لئ دان،

هۆیه که ی ئەوه بوو هه ره که گه یشتم و نه گه یشتم چومه دیده نیی

چه ند نه خوشیک.

لورا: بۆ نافه رموویت؟ تکایه، فه رموو.

دکتور: سوپاس.

لورا: به لئی راسته، ئیستا ئەم ناوه نه خوشی گه لیک زوره. به لام

ئومیدده وارم جه نابت ئیره ت به لاهه په سه ند بیت. بۆ ئیمه ی خه لکی

دینشین، که له هه موو شتی که وه دوورین، بایه خیکی زوری هه یه که

پزیشک ناگاداری نه خوشه کانی بیت. منیش شتی گه لیک باشم

له باره ی تۆوه بیستوه، جه نابی دکتور. ئومیدده وارم بتوانین

سه راسوی کردنی یه کتر پته و بکه یین.

دكتور: گەلىك لوتفتان ھەيە، خاتوون. بەلام ئومىدەوارم بەخزمەت گەيشتنى بەندە بۆلای جەنابتان، ھەمىشە سەبارەت نەخوشى نەبى. خىزانەكەتان، ھەموو سەلامەتن... .

لۆرا: ئىمە، خۆشەحالىمان، تاكو ئىستە ھىچ جۆرە نەخوشىيەكى كوشندەمان لەناودا نىيە، بەلام بەداخەو، بارودۆخمان وەك جارن نىيە.

دكتور: بەراست!

لۆرا: بەلى - بارى تەندروستىمان بەو شىوہەيە نىيە كە چاوەرپىمان دەکرد.

دكتور: بەراستى سەغلەتتە كردم، خاتوون.

لۆرا: لەناو خىزاندا ھەندى جار شتى وەتۆ روودەدات كە ئىنسان لە ترسى ئابرووچوونى خۆى؛ ناچارە لە خەلكى بشارتتەو.

دكتور: لە دكتور نەبى.

لۆرا: ھەلبەتا وايە. ھەر بۆيە، ئەم ئەركە ئازاروايىە لەسەر شافە، پىش ئەوہى وەختى بەسەر بچى، با راستىيە مەسەلەكەت عەرز بەكم..

دكتور: ناكړى ئەم راويژە ھەلگىرەن تا بە ناسىنى كاپتن شاد دەبم؟

لۆرا: نەخىر، بەرئىز: تۆ پىويستە پىش ئەوہى كاپتن بىنى ئەم قسەيەت گوى لى بى.

دكتور: كەواو پەيوەندى بەجەنابى كاپتن خۆيەو ھەيە!؟

لۆرا: بەلى، پەيوەندى بەئەوہو ھەيە. پەيوەندى بەمىردە خۆشەويستە بەستەزمانەكەمەو ھەيە.

دكتور: خاتوون، جەنابتان، نارەحەتتان كردم. باوہر بەكە، سەبارەت بەم دەردەسەرييەى ئىوہ زۆر مۆتەسىرم.

لۆرا (دەسەسپەكەى لە باخەلى دەردىنى): مىردە خۆشەويستەكەم ھەواسى تىك چوہ! ئىستا جەنابت لە ھەموو شتىك ئاگادار كرايت. وە تۆ ھەلبەتا كە چاوت پىي كەوت، خۆشت ھەستى پى دەكەى.

دكتور: مەحالى. من خۆم نووسراوى (كانزاناسى) يەكەى كاپتنم لە ھەوہلەوہ تا كۆتايى، بەوردىيەو خۆبندۆتەوہ: زۆر بەرز نووسراوہ، شايستەى ئەوپەرى پىزلىنان و پەسەندكردنە. نووسراوہكە ئەوہ نىشان دەدا كە نووسەرەكەى بابايەكى زۆر زرنگە.

لۆرا: بەراست؟ من زۆر خۆشحال دەبم گەر بۆم بسەلمى كە ھەموو ئەندامانى خىزانەكەمان، بەھەلەدا چووين.

دكتور: بەلام خۆ لەوانەشە، كە مېشكى، لە شوپىنىكى دېكەوہ تووشى تىكچوون ھاتى. بەردەوام بە؛ فەرموو!

لۆرا: بەلى، بەداخەو، ئىمەش ھەر لەوہ دەترسىن. ھەندى جارن بىروباوہرى زۆر سەير و عەنتىكەى دى بەخەيالاً، كە ھەلبەتا ھەموو زانايەك دەشى ئەمەى لى رووبدات، بەلام بەو مەرجەى نەبىتە مايەى رەنجەرپۆبوونى سەرتاسەرى خىزانەكەى. بۆ نمونە: مەرەقىكى زۆرى بە كرىنى شتومەكى جۆراو جۆرەوہ گرتوہ.

دكتور: ئەمە زۆر گرنگە؛ چ جۆرە شتىك دەكړى؟

لۆرا: سنووقى گەورەى پر لە كىتېب، ئەو كىتېبانەى كە قەتاوقەت پەرەكانيان لىك ناكاتەوہ!

دكتور: باوہرناكەم كرىنى كىتېب بۆ بابايەكى دانا شتىكى ناچۆر بىت.

لۆرا: تۆ باوہر بە قسەكانم ناكەى؟

دكتور: خاتوون، من دلنىام جەنابت باوہرت بەو قسانە ھەيە كە دەيانفەرموى.

لۆرا: باشە، ئىنسان ئەوہى قەت دەچىتە ئەقلەوہ كە بە سەيركردنە مىكروكۆيىكەوہ، بتوانى بزانى لەناو ئەستىرەكانى ئاسماندا چ روودەدات؟

دكتور: كاپتن دەلى كە دەتوانى ئەم كارە بكات!؟

لۆرا: بەلى، وا دەلى.

دكتور: به ميكرۆسكوپيك؟

لورا: نا، به يهك ميكرۆسكوپ.

دكتور: ئه گهر وابي، دهبي حالي گه ليك ناجور بيت.

لورا: «ئه گهر وابي»! واته تو باوهر به قسه كانم ناكه، جه نابي دكتور؟
منيش ليتره دانيشتووم چي سروتري خيرانه كه مان هه به، له لاتي
دهدرकिनم.

دكتور: سه روهرن خانم. باوهر و متمانه ي ئيوه به من؛ مايه ي شانازمه،
به لام هه موو دكتوريك له سه ري وايه، كه پيشتر باش ليبي
بكو ليته وه؛ نجا قسه ي له سه ر بكا. تكا ده كه م، بو مي باس بكه..
داخو نيشانه ي حه واسپه رتي و بي ئيراده يي و گومان كردنيشت له
كاپتندا هه ست پي كردووه؟

لورا: پرسيارتيكي سه يره! حه واسپه رتي! ئيمه بيست ساله ژن و ميتردي
يه كترين؛ به دريژايي هه موو ئه م ماويه مه حال بووه كه رپوشوتينيكي
دانابي و پاشان ليبي پاشگه ز نه بوويته وه.

دكتور: كه واته ئه و خورا و سه ر سه خته؟

لورا: هه ميشه ركه له سه ر ئه وه ده كا قسه كه ي خوي بينيته جي، كه چي هه ر
له گه ل ئه وه ي بويان داهينا، ئيتر ده ستی لي بشو؛ ئه و كاته دي داوا
له من ده كا تا رپوشوتيني بو دابنيم.

دكتور: ئه م مه سه له يه گرنگه، پيويست وايه ليكولينه وه ي زياتري له سه ر
بكري، پاراستني راستراگرتني هيزي ئيراده، تيده گه ي خانم،
ناسكترين ئه ركي ميشكي ئينسانه، وه ئه گهر ئه و به شه ي ميشك،
كه ئه ركه كه ي پاراستني راستراگرتني ئيراده يه، توشو شتيك
بييت، ئه و ميشك به ته واوه تي تيك ده چي.

لورا: ته نيا خوا ده يزاني كه من به دريژايي ئه م ماوه ي بيست ساله؛ به چ
نازار و زه حمه تيبه كه وه خوم به وه راهيناوه له گه لي هه ل بكه م:
هه ميشه بيمه ژير باري هه ز و خواسته كانی. ناخ! تو گهر بتزانيايه

من تا ئيسته چ ژبانتيكي سه ختم له گه ل ئه ودا بردوته سه ر، گهر
بتزانيايه!

دكتور: من زور به داخه وه م بو جه نابتان، خاتوون. وه گفتت ده ده مي هه ر
چي شتيك له ده ست بي؛ ته خسيري نه كه م. له ناخي دل مه وه پيم
ناخوشه، وه تكا ده كه م متمانه يه كي ته واوت به من هه بي. به لام
ئيسنا - كه ده توانم بليم له هه موو مه سه له كان تيگه يشتووم؛
ده مويست شتيك به خه مه پيش چاو: تكا ده كه م، هه ر داوا و
پيشنيهاديك ئه گهر زور ته سيري له ئه و كرد، ده ستی لي هه لگره
چونكه ئه م كار تيكرده، له ناو (ميشكيكي بي هيز) دا به به له پهره
ده ستيني و ده بيته هوي جوهره شتيبيبه ك. واته نه خوش له سه ر شتي
گه ليك بچووك و بي بايه خ، ركه ده گري و «سه رسه ختي» ده نويني.
تيگه يشتي؟

لورا: مه به ستت ئه وه يه شتي وا نه كه م كه گوماني ليم بورووي؟
دكتور: ئه وه، نا. ئينسان ده تواني «نه خوشه كان» و لي بكات كه هه رچي
ده بيسن، به راستي بزنان. چونكه نه خوش باوهر زوو به هه موو
شتيكي ديني.

لورا: به راست؟ تيگه يشتم. زور باشه، زور باشه.

(زهنگ له ناو ماله كه لي ده دري)

داواي ليبورديت لي ده كه م جه نابي دكتور، وا بزنام دايمك پيويستي به
شتيكي هه به. ده قيقه يه ك موله تم بده بي.. سه يركه: ئه وه ئه دؤلفه.

ديهني شه شه م

(دكتور و كاپتن)

كاپتن (له ده رگاي بنه بانپرا ديته ژوره وه): سه يره! تو ليتره ي جه نابي
دكتور؟ به خير هاتي.

دكتور: جه نابي كاپتن، ئه مه مايه ي خوشحالي و شانازيبه بو من كه به

بابا يه كى شكۆمه ند و دانا ئاشنا دەبم.

كاپتن: زۆر لوتفت هه يه. ئهركى وه زيفه مۆله تم نادا ليكۆلئينه وهى زانستىيى
قوول ئه نجام بدهم، بهلام وا بزنام ليكۆلئينه وه كانم له قوئاغيكدان كه
بهم زووانه دهگه نه دۆزينه وان.

دكتور: بهراست؟

كاپتن: تۆ سه ير كه، من بو ليكۆلئينه وه، تهنى ئاسمانيم خستۆته ژير
سپيكترو سكوپه وه، له ئه نجامدا گهرديلهى خه لووزى زينك-م
له وانه وه هاتۆته دهست. واته: هه بوونى تهنى گياندار له ناو
ئه ستيراندا به ته واوه تى يه كلا بوته وه. جه نابتان راتان چييه؟

دكتور: تۆ (به ميكروسكوپ) ده توانى ئه م شتانه بيينى؟

كاپتن: نه خير، ئه وه چى ده فهرمووى. به ده زگاي سپيكترو سكوپ.

دكتور: سپيكترو سكوپ! داواى ليبور دنت لى ده كه م. كه وا بو جه نابى
به ريز، بهم زووانه ده توانى پيمان بلئى كه بو نمونه له ناو ئه ستيره
موشته ريدا چ پرووده دا!

كاپتن: ئه و پروودا وانى له رابردودا پرويان داوه، نهك ئه و پروودا وانى كه
ئىستا پرووده دن. به مهرچيك ئه گهر ئه م كتييفرۆشه له عنه تيبانەى
پاريس، ئه و كتييبانەى كه داوام كردوون بۆمى بنيرن. هه ر ده لئى
هه موو كتييفرۆشه كانى دنيا دوويه ره كايه تيم له گه ل ده كه ن. جه نابى
به ريز، تۆ سه ير كه به دريژايى ئه م دوو مانگه ي ئه م داوايى به ته نانه ت
يه كتييشيان چييه وه لامى نامه كانيان نه داومه ته وه: نه به نامه، نه
به ته له گراف، خهريكه ئىتر شيت ده بيم. من تيناگه م هوى ئه م
پشتگووى خستنه چييه؟

دكتور: ئه مه گووى پى نه دانتيكى ئاساييه، بهلام تۆ نابى رينگه به ديت كه
ئه م مه سه له يه له دلئا بيته گرى.

كاپتن: نه خير، بهلام كيشه كه له وه دايه ئه گهر ئيش هه روا بروا، من ناتوانم
نوسراوه كه م به وه خت بو چاپكردن ناماده بكم، وه من ده زانم له

به رلين-يش ژماره يهك له زانايان له باره ي هه مان مه سه له وه
خهريكى ليكۆلئينه وه ن. ده ي، پيوست ناكا دريژه بهم مه سه له يه
بده ين.. جه نابتان كه ميك له باره ي خوتانه وه بدوين. تۆ گهر جه زت
لى بى ليره بژيت، ئيمه شوقه يه كى سه ره خومان له وه به ره ي باغه كه
هه يه و ده يخه يه ژير فه رمايشتى خوتانه وه، ئه گه ريش جه زده كه ي له
به ريوه به رايه تيبى ته ندروستيدا، مه به ستم له خانووى پزىشكه كه ي
پيشوودا بژيت؛ هه لبه تا سه ره به ستيت.

دكتور: جه نابتان چۆنى به باش ده زانن، وا، كاپتنى به ريز.

كاپتن: نه خير، خوتان ئيوه، چۆنى به باش ده زانن- كام له م دوو جيبه تان،
زياتر پى خوشه؟

دكتور: له م باره يه وه، ده بى جه نابتان ريشو پى دابنين، جه نابى كاپتن.

كاپتن: من له م باره يه وه هيج رايه ك ناده م، ئيوه خوتان ده بى قسه بكن.
من هيج رايه كى تايبه تيم نييه، هه رگيز.

دكتور: من راستييه كه ي: ناتوانم بريار بدهم..

كاپتن: توخوا دكتور؛ بلئى، كوئيت زياتر پى خوشه تيبدا بژيت؟! من ره ئيم
نييه. نه په يوه نديم پييه وه هه يه و نه ره ئيم له باره يه وه هه يه. ئايا تۆ
ئيراده ت ئه وه ونده لاوازه: نازانيت جه ز له چى ده كه ي؟ وه لام
بده وه؛ ده نا لئيت زوير ده بيم.

دكتور: به من بى، هه لبه تا زياتر جه زم له وه يه ليره بم.

كاپتن: زۆر باشه. زۆر سوپاس. داواى ليبور دنت لى ده كه م دكتور- هيج
شتييك له وه زياتر جارسم ناكا كه بيينم كه ستيك له باره ي
مه سه له يه كه وه، بيروپاي جوړاوجور ده رپري.

(زهنگه كه لى ده درى. داين ديتته ژووره وه)

وه ره ژووره وه مارگرېت. داخوا ژووره كانى شوقه كه بو جه نابى دكتور
ناماده يه يا نا؟

مارگرېت: به لئى جه ناب، ناماده يه.

كاپتن: زۆر باشه. كه وابوو با چيتر مهحتلت نه كه دكتور؛ تو له وانه يه زۆر ماندوو بيت. دهی، خواحافيز. به ديمانهت زۆر كه يه فخره دهيم، ئينشاللا سبه يه يه كتر ده بينينه وه.

دكتور: شه وشاد جه نابي كاپتن.

كاپتن: وا بزانه خيزانه كه له باره ي گوزه رانمانه وه هه ندی شتی بۆتان روون كردۆته وه، وه هه ندی شاره زايبتان له باره ي ئه م ناوچه يه وه هه يه.

دكتور: خيزانه كه تان، ته شريفی، هه ندی قسه ي له باره ي يه ك دوو شته وه - ئه وه ي كه بۆ ئينساني تازه هاتوو پيويسته، به بهنده فه رموو. شه وشاد جه نابي كاپتن.

ديهني هه وته م

(كاپتن و دايه ن)

كاپتن: چيت ده وي؟ چيته؟ چ شتی تازه هه به؟

دايه ن: سه يركه ئه دۆلف، تو ده بي گويم لي راگري.

كاپتن: قسه بكه مارگريت، تو تاقه كه سيكي كه من بي ئه وه ي ليت تووره يم؛ ده توانم گوي له قسه كانت را بگرم.

دايه ن: ئنجا گوي بدی ئه دۆلف. تو بيير له وه ناكه يته وه، كه له باره ي ئه و ناته بايييه ي نيوان تو و خانم - سه بارهت به منداله كه؛ ده بي هينده توندوتيز نه بي؟ تو بيير بكه ره وه - دايكيتك...

كاپتن: بيير له «باوك» بكه ره وه، مارگريت!

دايه ن: ئه وه تا، ئه وه تا ده بيني: باوك جگه له منداله كه ي، شتی ديكه شي هه به، به لام دايك جگه له منداله كه ي هيج شتيكي ديكه ي نييه.

كاپتن: سه يره كه وا بيت! ئه و ته نيا ئه وه ي له سه ره كه باري ته نيا يه ك كه س هه لگري، له كاتيكدان ده بي باري سى كه س بخه مه سه ر شانم. من باري ئه و يش هه لده گرم. ده زاني من ئه گه ر ئه م ژن و ئه م

منداله يم نه بو ايه؛ ژيانم با شتر ده بوو.

دايه ن: به لام من نه مده ويست قسه له باره ي ئه م شتانه وه بكه م.

كاپتن: نه خير، من دلنيام، چونكه تو نيازت وايه من به ينيته سه ر ئه وه ي بليم كه من به هه له دا چوويم.

دايه ن: تو بيير له وه ي ناكه يته وه كه من سه رفرازي و ئاسوده بي تو م ده وي!

كاپتن: بو نا نازيزه كه م، من ته وا دلنيام، به لام تو له وه تي ناگه ي كه بو ئاسوده بووني من چ شتيك باشه و چ شتيك خه راپ. گوي بگه ر، به لاي منه وه ئه مه به س نييه كه منداله كه م هينا وه ته دنيا. من ده مه وي رو حيشي بي به خشم.

دايه ن: من سه ر له م شتانه ده رناكه م. به لام له گه ل ئه وه شدا تو ده بي بتواني قسه ي خيزانه كه ت په سند بكه ي.

كاپتن: تو ها ورتي من نيت.

دايه ن: من؟ تو خوا سه يركه چ ده لي! چۆن دلت دي ئه م قسه يه بكه ي، ئه دۆلف؟ تو وا ده زاني من له يادم چۆته وه تو م له مندالييه وه گه و ره كرد، رو له گيان؟

كاپتن: نا نازيزم، من ئه و روژانه م له بيير نه كردوه؛ ئه و كاتانه ي هه مسو خه لك له گه ل من ناته با بوون، تو وه كو دايك منت گه و ره ده كرد و به رگريت لي ده كردم، به لام ئيستا له كاتيكدان من به راستي پيويستم به يارمه تيته، تو پشتي منت به رداوه و لايه نگيري له دوژمنه كه م ده كه ي.

دايه ن: دوژمن؟

كاپتن: به لي دوژمن! تو خوت باش ده زاني له م ماله دا چ هه رايه كه، له هه وه له وه تا ديها ي، له هه مسو رووداويك ناگاداري!

دايه ن: وايه من زۆر شتم له م ماله دا ديوه! به لام تو خوا، بوچي ده بي دوو ئينسان ژيان يه كتري، هينده تال بكن؟ دوو ئينسان كه هه ردووكيان هينده چاكن و بو هه مسو خه لكي تريش چاكه يان

دهوئى. خاتونون نه له گهډل من و نه له گهډل هيچ كه سيكي ديكه ش، خراب نيبه. هه رگيز.

كاپتن: ته نيا له گهډل من خراپه، من ده زانم. با پيت بلنيم مارگرېت: تو ته گه ر ئيستا پشتم بهر بدهى، زولمت لى كرووم. چونكه نه وانه، ده يانه وئ پيلانم له دژ بگيرن. نه دكتوره تازه يه ش هه روه ها.

دايهن: نه دؤلف، تو له هه موو كه سيك به غه له ت تى ده گه ي. ده زانى بزجى؟ له بهر نه وهى تو باوه رېكي راستت نيبه، تى ده گه ي؟ كاپتن: به لام تو (تعميدده ركان) باوه رېكي راستان هه به - وانا؟ ئيوه به راستى كه سانتيكى به خته وهرن وا نيبه!!

دايهن: هه ر چوئى بى، من وهك تو به دبه خت نيم، نه دؤلف. توله و دلبلنديه ي هه ته وهره خواره وه، نه وساته ده بينى كه خودا ده رگاي ئاسووده بيت لى ده كاته وه و له گهډل خه لكى ده ورو به رت به خوئى ده ژيت.

كاپتن: زور سه يره: كه تو له باره ي خوا و خو شه ويسي تيه وه ده كه ويته قسه، ده نكت گر ده بيت و ناگر له چاوه كانت ده بارى. نه مارگرېت، باوه رنا كه م تو به راستى باوه رېكي راستت هه بى.

دايهن: به لى گيانه كه م، «رؤشنبيري» تو ي سه ركيش و دلقيام كرووه. به لام له و كاته ي كه ئينسان ده چي ته «نه و دنيا» نه مانه هه مووى پووچن؛ زه پرره يهك چي به بايه خيان نيبه.

كاپتن: به چ لاف و گه زافى كى سه ر سو رمينه وه قسه ده كه ي، ساويلكه! من باش ده زانم كه «رؤشنبيري» به لاي هى وه كو تو وه، بى بايه خه.

دايهن: شه رم له خو ت بكه وه، نه دؤلف! به لام سه ره راي هه موو نه مانه، مارگرېت رؤله كه ي خوئى له هه موو كه سيكي ديكه زياتر خو ش ده وئ، رؤله تو ش - به چاوى خو ته وه ده بينى، كه له رؤزه سه خته كانيشدا، ديسانه وه هه ر منم باوه ش به ها وارى تو دا ده كه م.

كاپتن: مارگرېت، من داواى لى بوردنت لى ده كه م به لام باوه ر بكه، من

ده زانم كه له م ماله دا هيچ كه س وه كو تو خي ر و خو شى منى نا وئ. تو يارمه تيم بده، چونكه لى م روونه هه ندئ رووداوى گرنگ خه ريكه رووبه روومان ده بنه وه. چي به، نازانم؟ هه ر نه وهنده ده زانم كه كارساتيكي سامناك خه ريكه ليمان نزىك ده بيته وه.

(له ژووره وپرا قيژه يهك ديت).

چي به نه وه؟ نه وه كي به ده قيژيني!

ديه نى شه شتم

(هه مان ديه ن - بي رتا له ده رگاي ژووره وپرا، خوئى ده كو تيته ژووره وه)

بي رتا: باوكه، باوكه، بگه ها وارم، رزگارم كه.

كاپتن: مه سه له چي به رؤله گيان؟ قسه بكه.

بي رتا: فريام كه وه، ده يه وئ لى م بدا.

كاپتن: كئى ده يه وئ لى ت بدا؟ بلن، بزانم؟ قسه بكه.

بي رتا: دا يه گه وره به لام خه تاي من بوو، من فيلم لى كرو.

كاپتن: باشه ده ي.

بي رتا: ئا، به لام با به گيان، نابى بوئ بگيرپه وه. گويت لى به! به لى م

ده ديه تى!

كاپتن: ئا، به لام پى م بلن مه سه له چي به؟

(دا يه ن ده چي ته ده ره وه)

بي رتا: ئيواران كاتى دا يه گه وره فتيله ي چرا يه كه داده به زى تى، من له وديو

مي زه كه داده نيشي تى. قه له مي كم ده داته ده ست و لاپه ره كيشم له پيش

داده نى، نه وسا پى م ده لى كه ئيستا جنو كه كان دى ن، شت ده نووسن.

كاپتن: ده لى چى؟! تو تا ئيسته نه مه ت به من نه گو تو وه!

بي رتا: باوكه، داواى لى بوردنت لى ده كه م، نه مده وپرا. دا يه گه وره ده لى:

«نه گه ر كه سيك له باره ي جنو كه كانه وه شت بگيرپه وه، توله ي لى

دەكەنەو» ئنجا پاشان، قەلەم دەست دەكاتە نووسین، بەلام نازانم داخوا من خۆم شت دەنووسم یا جنۆكەكان. هەندى جار، زۆر باش دەنووسى، بەلام هەندى جارى تر هېچ باش نىبە. ئەو كاتانەش كە ماندوو ئەبم، هېچ شتىك نایەتە نووسین، كەچى دایەگەورە حەزەدا بنووسى. وازانم ئەم ئىوارەیه خەرىك بوو زۆر باش دەمنووسى بەلام دایەگەورە گوتى كە ئەوئى نووسراو؛ هى شاعىرى بەناوبانگ ستاگنىلۆسە من فىللم له ئەو كەردووو؛ هەتا بلئى رقى لئىم هەلسا...

كاپتن: تۆ باوەرەت بە هەبوونى جنۆكە هەیه؟

بیرتا: من نازانم.

كاپتن: بەلام من لئىم روونە كە جنۆكە هېچ بوونى نىبە.

بیرتا: ئاخىر دایە گەورە دەلتى كە «تۆ» له هېچ تى ناگەى. باوكە، دەلتى كە «تۆ» خۆت بە شتى قۆرەو-كە لەناو ئەستىرەكاندا دەبىنرین؛ خەرىك كەردوو.

كاپتن: كى وا دەلتى، كى وا دەلتى! چى دىكە لەبارەى منەو دەلتى؟

بیرتا: دەلتى كە تۆ ناتوانى «سىحر» بكەى.

كاپتن: من هەرگىز نەموتوو دەتوانم. تۆ دەزانى تەنى ئاسمانى چىبە؟ تەنى ئاسمانى ئەو بەردانەن كە لە ئەستىرانەو بەردەبنەو بەرەو زەوى، من لەم بەردانە دەكۆلمەو، دەلئىم بزانم ئایا توخمە پىكها تووكانى ئەوانە، هەمان توخمە پىكها تووكانى زەوین، یان نا. ئەمە تاقە شتىكە كە من لئى تى دەگەم.

بیرتا: بەلام دایەگەورە دەلتى: ئەو شتى دىكە هەن لئىيان تى دەگا و تۆ ناتوانى سەریان لئى دەرىكەیت.

كاپتن: درۆ دەكا.

بیرتا: دایە گەورە درۆ ناكا.

كاپتن: بۆ نا؟

بیرتا: كەوابوو دایەش هەر دەبى درۆ بكا.

كاپتن: هم...!

بیرتا: تۆ گەر بلئى دایە درۆ دەكا، من ئىتر قەت باوەر بە قسەكانت ناكەم.

كاپتن: من هەرگىز وام نەوتوو، هەر بۆبەش تۆ پىويست وایە بە قسەكانم باوەرىكەیت كە پىت دەلئىم ئاسوودەى و خوشحالئى تۆ لەو دایە كە بە زووترین كات لئىرە برۆى. دەرۆى؟ دەچىبە شار بۆ خۆت فىرى چەند شتىكى بەكەلك بىت!

بیرتا: هەلبەت من زۆر حەز دەكەم بچمە شار و لەم ماله دوور بكەومەو. بەلام حەز دەكەم هەندى جار - مەبەستم هەموو دەمان تۆ ببىنم، شار هەمیشە مەلوول و غەمەهتەرە، وەك شەوانى زستان وایە، بەلام ئەگەر تۆ بئىتە لام دەبئتە سپئەدەمى رۆژتىكى بەهار.

كاپتن: كچى نازىزم، كچى خوشەوئىستم.

بیرتا: بەلام بابەگىان، تۆ دەبى لەگەل دایكەم باش بىت، گوئىت لئىبە؟ ئەو زۆرەى كات هەر دەگرىن.

كاپتن: هم... كەوابوو تۆ ئامادەیت بچىتە شار؟

بیرتا: ئا، بەلتى.

كاپتن: ئەدى ئەگەر دایكە رىت پى نەدا؟

بیرتا: دەبئت رىم پى دا.

كاپتن: ئەدى ئەگەر نەبەهت!

بیرتا: ئەگەر نەبەهت، من نازانم چ دەكرى. بەلام ئەو؛ هەر دەبى بىه لئىت هەر دەبى بىه لئىت.

كاپتن: تكای لئى دەكەى؟

بیرتا: دەبى تۆ تكای لئى بكەى بە زمانىكى خوش، چونكە ئەو گوئى ناداتە قسەى من.

كاپتن: ھم...! باشە ئىستا گەر تۆ ھەزەت لى بىن بچىتە شار و منىش ھەر ھەزەم لى بىن، بەلام ئەو پىيى ناخۆش بىن، ئەو كاتە چ بکەين؟
بىرتا: ئۆۋەھ! ئەو كاتە ديسان شەرۋىگىچەلى پىتسو دەست پىدە كاتەۋە؛ تۆ بۆچى ناتەۋى تىكاي لى بکەي؟

دېمەنى نۆيەم

(ھەمان دېمەنى پىتسو، لەگەل لۆرا)

لۆرا: ئەھا بىرتا لىرەيە. بىشى بتوانىن بىروراي خۆي لەبارەي ژيانى داھاتوويەۋە تى بگەين.

كاپتن: بىرتا جارى مندالە و باۋەرناكەم كچۆلەيەك شارەزايىيەكى ئەوتۆي لەبارەي ژيانەۋە ھەبى كە بتوانى بىروراي خۆي بەرانبەر داھاتووي دەربىرى. ھەرچى ئىمەين بەپىچەۋانەۋە، بەۋپەرى ئاسانىيەۋە دەتوانىن بارۋدۆخى داھاتووي ئەو رەنگرېژ بکەين، چونكە ئىمە لەبارەي ژيانى ژمارەيەكى زۆرى كچى منالكارەۋە، شارەزايى و ئەزموونمان ھەيە.

لۆرا: بەلام لەبەرئەۋەي بۆچوونى ئىمە لىك جىاۋازە، راي بىرتا خۆي بىر پار دەدا.

كاپتن: نەخىر؛ من رىگە نادەم ھىچ كەسىك مافى زەوت بكا: نە ژن نە مندال. بىرتا بچۆرە دەرەۋە.

(بىرتا دەچىتە دەرەۋە)

لۆرا: تۆ دەترساي كە بىروراي بىرتا خۆي بىيىستى، لەبەر ئەۋەي دەتزانى بەرژەۋەندىيى منى تىدايە.

كاپتن: من دەزانم بىرتا ھەزى لىيە لەم مالىە دووركەۋىتەۋە، بەلام ئەۋەش دەزانم تۆ دەسەلاتىكى ئەوتۆت بەسەر ناخىيەۋە ھەيە كە دەتوانى بىروراكاني بە مەيلى خۆت ھەلسوورپىنى.

لۆرا: لات وايە ئەۋەندە بەدەسەلات بىم؟

كاپتن: بەلى، تۆ توانايەكى ئەھرىمەنات ھەيە، دەتوانى ھەمىشە قسەي خۆت بىنىتە جى. ھەموو ئەو كەسانەي بەبى ھەيىي و رووقايىيەۋە خۆيان ھەلدەقورتىننە كارى خەلكى؛ ئەم توانايەيان ھەر ھەيە. بۆ نمونە تۆ، چەنئ ئەملا و ئەولات كرد، تا دكتور نۆزلىنگ-ت لىرە بەدەرنا و ئەم دكتورە تازەبەت ھىنا.

لۆرا: بەلى، ئىنجا بەراست چۆن لەم كارەدا سەرکەۋتم؟

كاپتن: ھىندە جىتوت بە دكتور نۆزلىنگ دا؛ ناچار بوو بىرا. پاشان بەھۆي براكەتەۋە، خەلكىت ھان دا را لەسەر ھاتنى ئەم دكتورە بدەن.

لۆرا: باشە دەي، ئەم كارە يەكجار ئاسايى و تەۋاۋ قانۇنىيەنە بوو. ئىستا دەبى بىرتا ھەر بچىتە شار؟

كاپتن: بەلى، لە ماۋەي ئەم دوو ھەفتەيەدا دەبى بەرى بکەۋىت.

لۆرا: ئەمە بىر پارى يەكجارىتە.

كاپتن: بەلى.

لۆرا: لەگەل بىرتا خۆي لەم بارەيەۋە قسەت كردوۋە؟

كاپتن: بەلى.

لۆرا: كەۋابوۋ من دەبى- بەھەرچى چۆنىك بىن؛ نەھىلەم.

كاپتن: ناتوانى.

لۆرا: سەيرە! ناتوانم؟ تۆ بەراست وا تىدەگەي من كچەكەم دەدەمە دەست ئەۋ زەلامە ھەرچى و پەرچىيانە؛ بۆ ئەۋەي فىرى ئەۋەي بکەن كە ھەرچى شتىك من تىيىم گەياندوۋە: قسەي پوچ بوۋە؟ ئەگەر وا بىت، ئىبىر بىرتا ھەتا ماۋە رىقەم لى ھەلدەگرى.

كاپتن: ئەي تۆ وا دەزانى (باۋك) رىگا دەداتە چەند ژنىكى نەفام و لەخۆيىي، كە كچەكەي فىرى ئەۋە بکەن كەۋا باۋكى تەلەكەباز و دەغەلكارە؟

لورا: بۆ باوک، نابى ئەوئەندە بايەخى ھەبى.

كاپتن: سەبارەت بەچى؟ بۆ؟

لورا: سەبارەت بەوھى كە داىك لە منالەكەيەوھە نزيكترە؛ چونكە پروون بۆتەوھە؛ ھىچ كەسپىك ناتوانى بەتەواوھەتى بلبىت كە كى باوكى مندالەكەيە؟

كاپتن: مەبەستت لەو قسەيەي دەكەي چىيە؟

لورا: مەبەستت ئەوھەيە كە تۆ نازانیت داخو بەراست تۆ باوكى بىرتاى يا نا؟ كاپتن: من نازانم؟

لورا: نەخىر؛ شتىك كە ئەگەر ھىچ كەس نەيزانى، بىگومان تۆش نایزانى.

كاپتن: رادەبوئىرى يان!؟

لورا: نەخىر، ئەوئەندەيە: سوود لە قسەكانى خۆت وەر دەگرم. جگە لەوھە، تۆ چۆن دەتوانى بلبىي كە من خيانەتم لە تۆ نەكردووه!؟

كاپتن: من زۆر باوهرم بە ئەھرىمەنىتسى تۆ ھەيە، بەلام لەم بارەيەوھە نە. دلتيام ئەگەر شتى وا ھەشبي، قسەت لەبارەوھە نەدەكرد.

لورا: واى دابنى ئەوا من خۆم ئامادەكرد: ھەموو شتىك و تەنانەت سەرزەنشكردنى خەلك و بەسووكايەتى سەيركردنىشيانم تەحەممول كرد، لەپىناو ئەوھى بتوانم چاوم لە مندالەكەم بىت و بەئارەزووى خۆم پەروەردەي بكەم؛ ئەم قسەيەش كە ئىستا گوتم (بىرتا مندالى منە، مندالى تۆ نىيە) راست بىت! واى دابنى.

كاپتن: ببىرەوھە!

لورا: دەبىرەوھە بە مەرجى واى دابنىي! چى دەسەلات و ھىزى تۆ ھەيە، بەمە كۆتايى پىدى.

كاپتن: باشە بە مەرجى ئەگەر تۆ سەلماندىتت كە من باوكى مندالەكە نىم.

لورا: ئەمە ھىندە گران نىيە؛ حەزت لىيە بىسەلمىتم؟

كاپتن: ببىرەوھە؟

لورا: تەنيا ئەوئەندەي دەوئى كە ناوى باوكى راستەقىنە بىتم و لەبارەي كات و شوتىنەكەوھە ھەندى شت پروون بكەمەوھە. «بىرتا» كەي ھاتە دىناوھە؟ سى سال پاش بە ژن و مېردبوونى ئىمە.

كاپتن: بىدەنگ بە، ئەگىنا..

لورا: ئەگىنا چى، تازە دەتەوئى بىدەنگ بەم؟ تەنيا چەند دەقىقەيەك بەخۆتدا بچۆرەوھە بزائە چى دەكەيت و چى ناكەيت، وھ ئەو بىرارانەي دەشېدەي ھەولدە بە جۆرېك بىت كە نەبىتە گالته جارى خەلكى.

كاپتن: ئەمە گەلىك جىي داخە.

لورا: بەلام زياتر جىي پىتەنەنە بە تۆ!

كاپتن: بە تۆ نا! وانىيە؟

لورا: ئەھ، من نەخشەي خۆم بەو پەرى زىرەكىيەوھە كىشاوھە.

كاپتن: سەبارەت بەمەيە كە ئىنسان ناتوانى لەگەل تۆدا بەرەرەكانى بكات.

لورا: ئەدى كەواتە بۆچى دەتەوئى لەگەل دوزمنى خۆت بەھىتر بەرەرەكانى بكەي؟

كاپتن: بەھىتر؟

لورا: بەلى، ئەمە سەيرە، بەلام من تووشى ھەر پىاوتىك ھاتىم، خۆم لەو بەھىتر زانىوھە.

كاپتن: ئەمجارەيان لە خۆت بەھىترت پى پىشان دەدەم، كە ئىتر قەت لە بىرت نەچىتەوھە.

لورا: گەلىك سەرنجراكىش دەبى.

(دايەن دىتە ژوورەوھە)

دايەن: شىو ئامادەيە، فەرموون.

لورا: بەلى ھەرتىستا.

(كاپتن سستى دەنوئى، لەسەر كورسىيە دەسكدارەكە، كە لە تەنیشت

مېژە گەورەكەيە ، رۆدەنېشىن)

لۆرا: نايە شېتو بخۆي؟

كاپتن: نەخېر سوپاس ، هېچ ناخۆم .

دايەن: چىيە! توورەيت؟

كاپتن: نەخېر برسېم نىيە .

لۆرا: وەرە ، دەنا پرسىياري نابهجېم لى دەكەن . . پىياوى باش بە . نايەي؛ دە

هەر لېرە بېنەوہ .

(دەچېتە دەرەوہ)

دايەن: ئەدۆلف بۆچى ، چىيە دىسان؟

كاپتن: نازانم . ئاخۆ دەتوانى بۆمى روون بکەيتەوہ كە بۆچى رەفتار لەگەل

پىياوئىكى لەخۆگەرپاوه ئاوها دەكرى ، وەك ئەوہى مندالتيك بيت؟!

دايەن : نە ، من تەواو سەرى لى دەرناكەم ، بەلام لەوانەيە هى ئەوہ بيت

كە ئىتوہ هەمووتان ، هەموو پىياوہكان ، گەورە و بچووك ، مندالى

ژنانن!

كاپتن: مەبەستت ئەوہيە كە هېچ ژنىك لە پىياو نەبووہ! وانىيە ، بەلام من

باوكى بىرتام . مارگرېت ، پىم بلنى بزنام ، تۆ باوہرناكەي كە من

باوكى بىرتام؟ باوہرناكەي؟

دايەن: خوايەكا! چ قسە و باسئىكى مندالانەيە! هەلبەتا تۆ باوكى مندالى

خۆتى . ئىيستا با بچىن شېوہكەت بخۆ . لېرە دامەنېشە غەم بخۆي .

دەي ، با برۆين .

كاپتن: برۆ دەرەوہ! برۆن بۆ دۆزەخ هەمووتان . هەي جادووگەرەكان .

(بەرەو لاي دەرگاي ژوورەوہ دەچى)

سشارد ، سفارد!

(خزمەتكار دىتە ژوورەوہ)

خزمەتكار: بەلنى جەنابى كاپتن .

كاپتن: با ئەسپەكانم لە پەيتوونەكان بۆ گرى دەن ، هەر ئىيستا .

دايەن: كاپتن ، گويم لى راگرە .

كاپتن: برۆ دەرەوہ! هەر ئىيستا!

دايەن: خودايە ، لە قەزا و بەلايان بمانپارتيزە .

(كاپتن كلاوہكەي لەسەردەنى و خۆي تەيار دەكا)

كاپتن: تا نىوہشەو بەتەماي هاتنەوہى من مەبن .

دايەن : خوايە يارمەتيمانەدە ، ئەمە ئەنجامى بە چى دەگا!

په رده دی دووهم

همان ديمه نى پيشوو. چراپه ک؛ به داگيرساوى، له سهر ميري ناوه راستى ژووره که به

ديمه نى په کهم

(دکتور و لورا)

دکتور: له و گفتوگوڼه ي له گه ل جه نابى کاپتندا کردم، نه ودم بو دهرکهوت که به ته و اوته ديار نييه نه خوشي هه بيت. پيش هه موو شتيک تو به هه له دا چوبوويت له وهى که ميترده کهت، تنه ناسمانيه کان به ميکرو سکوب ليک ده اته وه. من نيستا تي ده گم: مه به ستي جه نابتان سپيکتر و سکويه. له بهر نه وه، من لام روونه که کاپتن، نه که تنه هه چي گومانى تى کچوونى نه قلى لي ناکري؛ به لکو دياريشه که ميترده که تان خه ريکه خزمه تي زور گه و ره له پيناو پيشکه و تنى زانستدا نه نجام ده دا.

لورا: به لي، به لام من ناو هام نه گوت.

دکتور: خاتون، من قسه کانى جه نابتانم به و په رى وردبينيه وه له بيري خومدا پاراست، وه باش له بيرمه که من هاتم به تاييه ت له باره ي نه م مه سه له به وه پرسبارم ليت کرد، چونکه وشه کهم باش گوئ لي نه بوو. نينسان ده بي له شتى ناو هادا، زور بارى کيباننه و به کيش و پيو بير بکاته وه، به تاييه تي کاتي مه سه له ي سه لماندى شيتي که سپک له نارادا بي.

لورا: سه لماندى شيتي؟

دکتور: به لي، نيوه بيگومان ده زانن که «شيت» له هه موو مافيکي خيزاندارى و کومه لايه تي، بي به شه.

لورا: نه خير، من نه م هم نه ده زانى.

دکتور: شتيکي دیکه ش هه يه وای لي کردووم بکه ومه گومانه وه: کاپتن له باره ي نه وه وه دووا که کتي بفر وشه کان وه لامى نامه و داخوازييه کانى نه ويان نه داوه ته وه. تکا ده کهم راستيه کهم بي بلتي، نيا داخوا تو به قسه ي خوش - غه له تکارانه هانت داون و ريت لي گرتوون؟

لورا: به لي، راسته. نه مه نه رکی سه رشانم بو که به رزه وه ندى ماله که له به رچاو بگرم. من نه گهر ده ستم نه خستايه ته کاروبارى نه وه وه، زيانى نيتمه به ته و اوته ي به با ده چوو.

دکتور: داواي لي بوردنت لي ده کهم خاتون. ده لي تي تو ناکامى شته کانت ليک نه داوه ته وه. کاپتن نه گهر به وه بزاني که تو به نه يني ده ست له کاروبارى نه وه و درداوه، ليت ده که و پته گومانه وه، نه م گومانه ش به په له ده شوئي و هينده نابا کاره ساتيکي گه و ره ي به دوودا دي. سه ره راي نه وه ش تو هاتووي ريت له پيشکه و تنى کارى نه وه گرتووه. نه گهر بيتو به وه بزاني تووره ده بي، زور. نه مه بزانه خانم، نينسان کاتي ريگه ي ناواته کانى و پيشکه و تنى نيراده ي لي ده گيرى، هه ر به ته و اوته ي شيت ده بي.

لورا: چما من نه مه نازانم.

دکتور: ده ده بووايه تو هيج نه بووايه بيرت بکرايه ته وه که ميترده کهت چه ني به م کاره سه غله ت ده بي.

لورا (هه لده ستيتيه وه): نيوه شه وى به سه رداهات و هه ر نه هاته وه! ده ترسم شتيکي به سه ر هاتي.

دکتور: به لام پيم بل، من نه مرؤ که جيتانم هيشت؛ چ رووى دا. من پيوسته له هه موو نه م شتانه ناگاداريم.

لورا: هيج نا. تابلتي به توندو تووره ييه وه ده ستى به قسه ي سه ير و سه م ره و ناجور کرد، بو نمونه ده يگوت که نه و باوکى منداله که ي خوى نييه.

دكتور: سهيره! ئەم شتەي چۆن چۆتە مېشكەوه؟

لۆرا: تې ناگەم. ئەو نەبېي كە لەگەڵ سەربازېك « لەسەر چاوه دېرېكردى مندالېك» كەوتە مشتومرەوه. دوور نېيە ئەو بەي كە ئەم شتەي خستېتە كەلەوه، چونكە من كاتى لايەنگېرىي كچەكەم گرت، توورە بوو و گوتى: هېچ كەس ناتوانى بەدلىاىيەوه بلىت كە كى باوكى مندالەكەيه. خوا ناگاي لىيە، من چەند پىم كراوه وىستم هېمنى بكەمەوه، بەلام دەترسم تازە بە هېچ شىو بەك نەتوانى نەجاتى بدرى.

(دەگرېن)

دكتور: ئەم بارودۆخە، نابى هەروا درېژە بكېشى. چارەبەكى دەبى بكرى، هەلبەتە بەبى ئەوئى دلى بكەويتە گومانەوه. خاتون پىم بلى، كاپتن پىشتىرش هەر لەبارەي ئەوئى كە تۆ دوور نېيە هەلتخەلە تاندىن؛ شتى ئاواي لى دەردەكەوت، يا نا؟

لۆرا: شەش سال لەمەوبەرىش ديسان هەمان مەسەلە هاتەوه ئارا، بەلام پاشان، چوو بە دەستى خۆي بۆ دكتورى نووسى و دانى پى پىدا نا كە ئەقلى تىك چوو.

دكتور: سهيره! كەوابوو ئەم شتە لەناو مېشكيدا بنجى داكو تاوه. ئەي حورمەت و پاكىي ژيانى خىزانەكە! بەلئى ئەم شتە...؟ هەلبەتە تا من رى نادەم خۆم لەبارەي هەموو شتېكەوه پرسىار لە جەنابانان بكەم خاتون؛ ناچارم كە راوئىژ تەنيا لەسەر شتە رووكەشەكان بكەم. بەداخەوه: ئاوتىك كە رژا كۆناكرتەوه. بەلام هەر چۆنى بى، بۆ چارەسەر كردنى ئەم جۆرە نەخۆشيانە، دەبى پەنا بېردرېتە بەر رووداوه كۆنەكان. داخۆ بە راى تۆ ئىستا لە كوئى بى؟

لۆرا: بىرم بۆ هېچ شوئىنېك ناچى. تازە ئىتر بە خەيالائى حەلەق و بەلەقەوه گرتوويه تى.

دكتور: حەز دەكەي من لىرە مېنمەوه تا دىتەوه؟ بۆ ئەوئى بە خراپ تى

نەگا، دەتوانىن بلىن كە تەندروستىي داىكتان باش نەبوو و من بۆ فەحسكردنى ئەو هاتم.

لۆرا: بەلئى، زۆر بەجىيە. تەكا دەكەم ئىمە بەتەنيا جى مەهتەلە دكتور. تۆ نازانى من چەند پەشېوم! بەلام ئايا وا باشتىر نېيە كە تۆ بەكراس تى بېروراي خۆتى لەبارەي نەخۆشيانەكەيهوه بى بلىتى؟

دكتور: نەخېر، ئىمە دكتورەكان، كارى ئاوا ناكەين، مەگەر نەخۆشەكە خۆي، لەبارەي نەخۆشيانەكەيهوه قسە بكا - تەنانەت ئەوساش هەر، كەم رىك دەكەوئى شتى لە لا باس بكەين. ئەم مەسەلەيه پەيوەندىي بە رادەي توندىي نەخۆشيانەكە و تېروانىي نەخۆشەكەوه هەيه. بەلام، ئىمە نابى لىرە دانىشىن، لەوانەيه باشتىر وابى من بچمە ژوورەكەي ئەولاوه، ئاوا ئاسايتر دىتە پىش چاو.

لۆرا: بەلئى. باشتىر. دەمىكى دىكە، مارگرېت دى لىرە دادەنشى. هەر كاتى كاپتن درەنگى بەسەر دابى، مارگرېت راها توه كە بەدەم چاوه رىكردنىيەوه دابىشى. مارگرېت تاقە كەسىكە كە بتوانى كارى لى بكات.

(بەرەو لاي دەرگاي دەستە چەپ دەروا)

مارگرېت. مارگرېت.

دايەن: بەلئى خاتون؛ جەنابى كاپتن هاتەوه؟

لۆرا: نە، بەلام تۆ دەبى لىرە دانىشى و چاوه رىي بىت. كە هاتەوه پىويستە پىي بلىتى كە دايە گەورە نەخۆشە و لەبەرئەوه چووين دكتورمان بانگ كرد.

دايەن: زۆر باشە خاتون، واى پى دەلئىم.

لۆرا: (ئەو دەرگايەي دەچىتەوه سەر ژوورەكەي بنەبانى، دەخاتە سەرپىشت) فەرموو بەم لايەوه، جەنابى دكتور.

دكتور: سوپاس.

دیهه نسی دووهم

(دایه ن له ویدیو میزه گوره که وه دانیشتووه و ئینجیله که ی خوی دهرهیناوه و چاویلکه ی کردوته چاو)
دایه ن: ئاه، به لئی، به لئی.

(به دهنگیکی مه یله و بلندوه گورانی ده لئی)

حه یف له ده ست ئه م ژبانه مهینه تاوییه
حه یف له ده ست ئه م که نده لانه فرمیتسکاوییه
مردن به دنیا زه فیری برد و پاشایه ک ئاسا
له گیتیدا دهنگی دایه وه هاواری شوومی..
هه مووی پووچه فانییه دنیا!
به لئی، به لئی! به لئی، به لئی

له م دنیا یه دا هه رکه س که ژیا و عومری هه بوو ماوه یه کی که م
له به رده می شمشیره که یدا هه ره سی برد و له نیو خوتینی خویدا گه وزی!
که س له مردن نه بوو نه جاتی؛ به غهیری غه م
ئه ویش نووسی له سه ر نه عشیکه پته ودا فه رزی
گشتی پووچه، فانییه دنیا!
(بیرتا به خوی و ترمزی قاوه و کاری چینی ده ستییه وه، دیتته ژووره وه؛
به ئه سپایی قسه ده کا)

مارگریت، ریم ده ده یی له لای تویم. به ته نیا له و بانه ده ترسم.

دایه ن: ئه ه خوایه کا تو هیشتا هه ر بیداری، بیرتا؟
بیرتا: ئه مه بو باوه گیان ده جنم، ده مه وی تا رۆژی جه ژنی (له دایکبونی
مه سیح) بوئی ته واو بکه م. شتیکی خوشیشم بو تو هیناوه.
دایه ن: ده زانم تازیزه که م، ئیستا سه عات له دو انزه ی شه و لای داوه.
بیرتا: باشه به چی ده چی مارگریت؟ ئاخه، من ناویرم به ته نیا له ژووره که

دانیشم. خییو و جنۆکه م لئی راست ده بنه وه - وا هه ست ده که م.

دایه ن: ئه وه به. چما من پیم نه وتی؟ تو لیمی وه رگه: ئه م ماله شوومه،
جیی ژبان نییه! گویت له دهنگیش بوو؟
بیرتا: نا، هه ر به خه یال، وه ک ئه وه واوو که سیک له ژووری ژیر
جه مه لۆنه کانه وه، له به رخویه وه گورانی بلئی.

دایه ن: له ژووری ژیر دهنده کانه وه؟ به م وه خته ی شه و؟

بیرتا: دهنگیکی گه لیک غه مگین هه بوو، من قه ت دهنگی هینده غه مگینم
گوئی لئی نه بووه. دهنکه که له وه ده چوو له ژووری عه زه نووزه کانه وه
بئ، ئه و ژووره ی بيشکه که ی لئی، ده زانی، لای ده سته چه پ..
دایه ن: ئاه خوایه کا... ئه مشه و هه واش هه ر، چه نی ناخوشه! -با-
خه ریکه دوو که لکتشی خانووه که له بنجه وه هه لده ته کینئی.

(ده ست به گورانی ده کاته وه)

چییه ده سکه وتی ئه م ژبانه غه مه یته ره

چییه مه به ست له م عومره بی به ره و به ره

له شه ر و به لا- حه یف: هیچ که س

بی ئاگا نه بی له م ژبانه زووتیپه ره-

هه مووی پووچه، فانییه دنیا.

به لئی رۆله گیان. بیکردایه ئه مسال جه ژنیکی خوشمان بگپراه.

بیرتا: مارگریت، راسته بابه نه خوشه؟

دایه ن: به لئی زۆر.

بیرتا: ده که واته، ئیمه ناتوانین له شه وی (له دایکبونی مه سیح) جه ژن
بگپین. ئه ی چۆن له ناو جی ناکه وی، مادام نه خوشه؟

دایه ن: ده زانی، رۆله گیان، نه خوشییه که ی ئه و به شیه ویتکه پتویست ناکا
له ناو جی بکه وی. وس، ده لئی که سیک له دالانه که یه. راکه به چۆره
ژووره که ت، بنوو؛ ترمزی قاوه که ش له م ناوه لابه، ده ترسم باوکت

پئی سه غلته بئی.

بیرتا (بهخوی و ترمزه که یه وه دهچیتته ده ری) : شهوشاد مارگریت.

دایه ن: شهوشاد رۆله گیان، خوا دهست به بالته وه بگری.

دایه نسی ایییه م

(دایه ن و کاپتن. کاپتن پالتۆکه ی داده که نی)

کاپتن: هیتشتا هه ر بیداری؟ برۆ بنوو.

دایه ن: من لیره چاوه ری بووم که ...

(کاپتن مۆمیک داده گیرسینتی.

میتری نووسینه که ی ده کاته وه و له و دیویه وه داده نیشی، کۆمه لیک کاغه ز و

رۆژنامه له باخه لی دهرده هینتی)

دایه ن: جه نابی ئه دۆلف!

کاپتن: چ ده لئی؟

دایه ن: دایه گه وه نه خو شه، دکتۆریش لییره یه - لای ئه وه.

کاپتن: حالی خه تهره؟

دایه ن: نا گیانه که م، پرواناکه م. ته نیا هی سه رمایه - به س.

کاپتن (هه لده ستیتته وه سه ری): مارگریت، باوکی منداله که ی تو، کی بوو؟

دایه ن: ئو وه ی! چما چه ندین جاری دیکه پیتم نه و تووی؟ ئه و کابرا

سه ربه هه شه بوو: جۆنسۆن.

کاپتن: تو دلنیا ی که باوکی منداله که ی تو، ئه و بوو؟

دایه ن: قسه ی چه ند مندالانه ده که ی؟ هه لبه تا دلنیا م؛ جگه له ئه و که سی

دیکه نه بوو.

کاپتن: به لئ، به لام ئایا ئه و خو بشی دلنیا بو له وه ی که تو به س له گه ل

ئه ودا بووی!؟ نه، ئه و نه یده توانی دلنیا بئی، به لام تو ده توانی ..

تی ده گه ی؟ جیاوازییه که ئه مه یه .

دایه ن: من هیچ جیاوازییه ک نابینم.

کاپتن: نه، تو ناتوانی بیبینی، به لام به هه رحال ئه م جیاوازییه هه یه .

(له سه ر میتری ناوه راستی ژووره که دا، ئه لبوومیک دانراوه. کاپتن

لا په ره کانی هه لده داته وه و ته ماشای ره سمیکی بیرتا ده کا)

به رای تو، بیرتا به من ده چی؟

دایه ن: بو نا، ئه ری وه لا؛ هه ر ده لئی سیوتیکن و کراون به دوو له ته وه .

کاپتن: مارگریت، داخو جۆنسۆن خو بشی هه ر، باوه ری دینا به وه ی که ئه و

باوکی منداله که ت بوو؟

دایه ن: چاره ی نه بوو!

کاپتن: چه نی سامناکه! ئه وه دکتۆره .

دایه نسی چواره م

(کاپتن و دایه ن و دکتۆر)

کاپتن: شه و باش جه نابی دکتۆر، ته ندروستی بی خه سووم چۆنه؟

دکتۆر: هیچی وانیه، پئی چه پی نه ختیک له چی چوه .

کاپتن: من و ابزانم مارگریت وتی سه رمای بووه! له وه ده چی به ک

(نه خو شی) دوو ناوی هه بی. برۆ بنوو، مارگریت.

(دایه ن ده چیتته دهره وه. که می بیده نگ)

کاپتن: تکا ده که م دانیشه، دکتۆر ئوبسته ر مارک.

دکتۆر (داده نیشی): سوپاس.

کاپتن: جه نابی دکتۆر، ئه وه راسته ده لئین؛ که ری زبیرا و مایین له گه ل

یه کتر جوت بکه ی، جووانویه کی خه توخالداریان لی دهرده چی؟

دکتۆر (زۆر به سه رسورماوییه وه): هه لبه تا راسته .

کاپتن: ئه وه ش راسته، که ئه م جووانووه ئه گه ر له گه ل ئه سپیکی جوت

بکه ی، بیچووه که ی ئه وانیش هه ر، خه توخالدار ده بی؟

دکتۆر: بەلێ، ئەمەش هەر راستە!

کاپت: دە کەوابوو ئەسپ لە هەلومەرجێکدا دەتوانی بیستە باوکی جووانوویەکی خەتوخالدار، بەپێچەوانەشەوه.

دکتۆر: بەلێ، وا دیتە پیش چاو.

کاپت: بەم پێیە، دەتوانن بلێن کە لەباوکچوونی منداڵ، ناتوانی بکریته بەلگە، بۆ دیارکردنی باوکی هەقیقی.

دکتۆر: ..واتە..

کاپت: واتە بەم شێوەیە، ناتوانی بسەلمیندریت کە کێ باوکی منداڵە کەیه.

دکتۆر: ئێم ... هەلبەتا...

کاپت: تۆ بە ژن و مائیت و منداڵیشت هەن؟

دکتۆر: منداڵ؟ بەلێ.

کاپت: ئایا قەت ئەوەت بە خەیاڵدا هاتوو کە بەخۆوە نازینت بەوهی کە

باوکیت، چەنێ مایە گالتە جارێیە؟ بە بۆچوونی من، هیچ شتێک

لەوه پێکەنیناوی تر نابێ کە بێنیم باوکێک منداڵەکانی خۆی

لەگەڵ خۆیدا لە جادان بگێری، یان گویم لێ بێ کە باوکێک قسە

لەبارە منداڵەکانی خۆیەوه بکات. راستییە کە یایە، ئەو دەبێ

بلێت «منداڵەکانی ژن». تۆ هیچ لەوه تیگەییوی کە بەخۆنازینت

بەوهی کە باوکی؛ چ هەلەیه کی گەورەیه؟ ئایا هیچ دوودلییە ک

لای تۆ پەیدا نەبووه و رۆحی ئازار نەداوی؟ هەلبەتا نالیم

«گومان»، چونکە من کابرایەکی خۆیندەوارم و تێ دەگەم؛ دەبێ

بزنام گومانکردنت لە خیزانە کەت بەتەواوەتی بێ مەعنایه.

دکتۆر: نەخیر، من هەرگیز دوودلیم نەبووه. جگە لەوه، جەنابی کاپت،

وەک ئەوهی، وا بزنام گۆتەیه، دەلێ: پیاو پێویستە متمانە ی بەوه

هەبێ کە منداڵەکانی هی خۆین.

کاپت: «متمانە» و دەستی ژنیش لە ئیشە کەدا هەبیت؟ ئەمە ترسناکە.

دکتۆر: ئۆه! ژن هەموو یەک مال نین.

کاپت: لیکۆلینەوه زانستییه کان دەیسەلمین کە تەنها یەک جۆر ژن لە

سروشندا هەیه. من دوو بێرە وەریم لە ژبانی رابردوووه لە بێرە، کە

ئەم راستییە دەسەلمین. وه هەرکاتێک دینەوه یادم، لەبارە ی ئەو

متمانەیهی فرموت، دەکەومە گومانەوه. من لە هەرپەتی گەنجیمدا

گەلێک بەخۆوه و- ئەگەر بەخۆ مەتحردنیش وەری نەگری-

گەلێک کەشخە و قۆز بووم. جارێکیان لەگەڵ چەند برادەریک

پێکەوه، لەناو سالتۆنی پاپۆریکدا دانیشتبووین، بەرپۆه بەری

پاپۆرە کە، کە ئافرەتێکی گەنج بوو، هات و لە تەنشت مندا

دانیشت، دەستی کردە گریان. دەبگوت دەزگیرانە کەم لەناو دەریا

خنکاوه. ئێمە هەلبەتا پێناخۆشبوونی خۆمان دەربەری و دلمان

دایەوه. من داوای شامپانیا م کرد. پاش خواردنەوهی پەرداخی

دووم، دەستم بەسەر قاچییەوه بوو، داوای پەرداخی چوارەم بەسەر

ئەژنۆی و بەرەو سەرەوه، هیشتا سپێدە دەمی نەدابوو: ئەو

بەتەواوەتی، نسکۆ و سوگاری بیی چوو بۆوه!

دکتۆر: جەنابی کاپت، بە گولێک بەهار نایە.

کاپت: ئیستا گوێ لە چیرۆکی دووم راگره، ئەم چیرۆکەیان بەراستی

پەيوەندی بە گولێکی بەهارییەوه هەیه. چوو بوومە (لیکسیل)،

ژنیکی گەنج لەوی هەبوو، منداڵەکانیشی هەر لەلای خۆی بوون،

بەلام میتردە کە لە شار بوو. ئەم ژنە لەوه دەچوو ژنیکی گەلێک

خوایەرست و دیندار بێ. بەدریژایی کات هەر خەریکی نوێژ و دوعا

بوو. کاتێ یە کترمان ناسی، لە سەرەتادا دەستی کردە مەوعیزەدان

و ئامۆژگاری کردنم. من بێرم بۆ ئەوه چوو بەراستی داخۆچ ژنیکی

خواناس و بەدین بێ، چەند کتیبیکم دا بێ کە لای بێ. کاتێ

ویستی بگەریتەوه شار، بە پێچەوانە ی ئەوهی چاوەرێم دەکرد

کتیبەکانی دامەوه. من سی مانگ پاشی ئەوه، کارتیکم لە توپی

ئەو كىتىبانەدا كەوتە بەر دەست، كە تىايدا، بەئاشكرا، خوشەويستى و نيازى پەيوەندى بەستنى بۆ دەربىبووم . بەلى، ئەم خوشەويستى دەربىنە بىن گوناھ بوو، وەكو ئەو بىن گوناھىيەى ژىكى بەمىيرد ئەوينى خۆى بۆ پىاويك دەردەبىرئ كە تازە ناسىوبەتى و كىراش بچووكترىن نيازى پەيوەندى بەستىن چىيە بۆ ئەوى دەرنەبىرە! ئەمە ئىتر پەيوەندى بە پرەوشتەو ھەيە، جەنابى دكتور. متمانەت زۆر بە شت نەبى.

دكتور: بەلام ئىنسان ناتوانى بەبى متمانە بۇت.

كاپتن: نە، ژيان بە متمانەش ناكىرت. بەلام تۆسەرىكە دكتور ئويستەر مارك، ئەم ژنە بەبى ئەوى تى بگات، دەويست خىانەت لە مېردەكەى بكا. بە جۆرىك بە منەو گرتىوى، كە مەسەلەكەى بە مېردەكەشى گوت. ھەبوونى دوو حالەتى غەرىزى جىاواز لە ئىنساندا، بەبى ئەوى كە ئىنسانەكە خۆى ئاگادارىت، بە راي من يەكجار ترسناكە. ھەلبەتا من لەگەل تۆ يەك رام لەسەر ئەوى كە ئەم شتە، خەتاي (تاوانبار) تا رادەيەك كەم دەكاتەو، بەلام باوهرى من لەق ناكات، تەنھا راستى دەكاتەو.

دكتور: جەنابى كاپتن، بىروباوهرەكانى تۆ بە دەورى شتى بۆگەندا دەخولئىنەو. تۆ دەبى ھەول بەدى ھەندىك ئاگات لە بىروباوهرەكانى خۆت بىت.

كاپتن: نەدەبووايە وشەى بۆگەنت بەكارھىنايە. تۆ دەزانى كە ھەموو مەنجەلىكى ھەلم پەست كاتى پەلى گەرمىي دەگاتە (۱۰۰)، دەتەقىتەو، بەلام توندى تەقىنەو ھەموو مەنجەلىكى ھەلمپەست وەك يەكتر نىيە، تى دەگەى؟ ھەروەھا دەمويست عەرزى جەنابتى بكام، كە تۆيان ھىناوئە ئىرە- بۆ ئەوى ئاگادارى ھەلسوكوتەكانى من بىت. من تەنيا گەر پىاو نەبوومايە، مافى ئەو ھەبوو كە ھەزار پىنەوپەرۆ بەئىنمەو و

پەنجەى تۆمەتان راوھىتىم، يان وەكو ئەوى كە دەلئىن (شكايەتى حالى خۆم بكام). لەوانەيە بشمتوانىايە جۆرى نەخوشىيەكەم بەتەواوئەتى دەسنىشان بكام، وئىراى ئەوئەش رۆژى پەيدا بوون و نەشومئى نەخوشىيەكەم بۆ جەنابتان دىارى بكام، بەلام بەداخەو، من پىاوم و چارەم نىيە، تەنيا ئەو نەبى: وەكو پىاوان دەستم لە سەر سىنەم قەدكەم و ھىند ھەناسە لە سىنەمدا پەنگ دەمەو، تا ئەوساتەى كە ئىدى دەمرم. شەو شاد.

دكتور: كاپتن، تۆ ئەگەر نەخوشىت ھەيە و بە بەندەى بفرموى، ئەمە ناپى ئابروو و دلئىتەن برىندار بكات. من ئەركى سەرشانمە گوى لە قسەى ئەوى بەرامبەرم رابگرم.

كاپتن: واپزانم ئەو قسانەى لە يەك سەرى داوى كىشەكەو بىستت، بەس بى بۆت.

دكتور: وانىيە جەنابى كاپتن. من كاتى خىزانەكەتان، باسى مېردى پەحمەتى پىشوو خۆى بۆ كردم، لە دلئى خۆمدا گوتم، كە بەراستى مايەى داخە ئەو پىاو مالتاوايى لە دنيا كردو.

كاپتن: تۆ لەو باوهرەداى ئەگەر زىندووبووايە ھىچ قسەيەكى بكردايە؟ وە ئايا تۆ وا دەزانى كە ھەر مېردىكى مردوو، ئەگەر دووبارە بىتەو، قسەكانى بە پەسند بزانن؟ دكتور شەوشاد، تۆ ئاگات لىيە كە من زۆر نارامم، وە تۆ بەوپەرى دلئىيەو دەتوانى بچى بۆ خۆت بنوى.

دكتور: زۆر باشە جەنابى كاپتن. شەو شاد. بەداخەو من ناپىت لەو زىاتر دەست لەم كارە وەردەم.

كاپتن: كەواپو تۆ لەگەلم بوويتە دوژمن؟

دكتور: بەھىچ جۆرىك. تەنيا ئەو يەكە بەداخەو: ناتوانى بىنە ھاوپىي يەكتر. شەوشاد.

(دەچىتە دەروە)

(كاپتن دكتور بهرې دكات پاشان بهرهو دهرگای دهسته چهپ دهروا و دهرگاكه لاوئيو دهكا)

كاپتن: وهره ژوورې، من دهمهوي قسه لهگهډل تو بکه. زانيم هاتووی ودهستاوی گوئ ههلبخه.

دیهه نسی پینجه

(لورا شله ژاوه و بهوپه پری ناراحه تییه وه دیتته ژووره وه. کاپتن له ویدیوی میتری نووسینه که ی داده نیشی)

كاپتن: زور درنگه. به لام نیمه ده بی له باره ی هم مهسه لانه وه قسه بکه یین. دانیشه.

(بیدهنگی)

همه پو ژاوه چوومه پزسته خانه بوته وهی نامه کانم وهریگر مه وه، پوم دهرکهوت که تو نامه کانی منت وهرگرتووه و لای خوت پاراستوتن: هم تهو نامه ی بو خه لکیم دهنوسی، هم تهوانهش که خه لکی بزبان نووسیوم. ناکامی راسته وخوی هم کاره ی تو، وای کرد ئیشوکاری من دوا بکه وی، هم دواکه وتنهش بووه هوئی ته وهی که تهو نه نجمانه سهرتاپا نه زوک بپن که من تمام و ابو به هه ولدان و زحمهت چه شتن؛ به دهستیان بیتم.

لورا: شتییک بوو من له خو شه ویستیان کردم، چونکه تو ئهرکی وه زیفه ی خوتت به لاره نابوو، کاتی خوتت به خورایی بهم ئیشه وه ده کوشت.

كاپتن: هه لبه تا هم هه لوئسته نابی ناوی لی بری خو شه ویستی، چونکه تو باش دترانی، که من له نه نجامی هم دوزینه وه یه دا، ده شیا پوژتییک روتبه ی بالاتر و شوهره تی زیاتر به ده دست بیتم؛ به لام تو به ته واره تی سهری دنیات لی هاتبووه یه ک؛ وات به باشتر دهرانی که من نه گمه هم شانازییانه، بوته وهی «ناچیزه یی» و هیچ له باردانه بوویی تو دهرنه که وی. منیش له هه مبه ره هم کاره ی تو، تهو

نامه ی که بو تو و به ناوی تووه هاتبوون، کردم نه وه و خوتندمنه وه.

لورا: زور لوتفت فهرموو.

كاپتن: به خوتندنه وهی هم نامه وام بو دهرکهوت که تو زورت باوه پرت به من هه یه! شتیکی دیکه شم ههر بو پروون بووه، ئه ویش ته وه بوو که ئیستا تو ماوه یه که خه ریکیت براده ره دیرینه کانم لی دهورووژینی، وه له ناو ئاشناو رو شناکانم وات بلاو کردو ته وه که بارودوخی دهوروویی من تیک چووه. تو له م کاره شدا ههر سه رکه و توویت، چونکه هاوکاره کانم - ته نیا یه ک زه لامیان نه بی - ههر هه موویان؛ له راییده وه بگره تا ده گاته چیشتلینه ری قشله ی سهر بازخانه که، وای تی گه یشترون که من تیک چوویم. له کاتی که راستییه که ی ته وه یه که می شکی من، وه ک خوشت دهرانی، له وپه ری ساغی و سه لامه تی دایه؛ وه من توانای ته ودم هه یه که هم فهرمانه کانی سهریازی به ریوه به رم، هم فهرمانه کانی باو کایه تیشم. می شکی من تا ئیستا، که م تا زور، له ژیر دهسه لاتی خو مدایه، وه مادام من ئیراده م هیشتا ههر له کاره، به هه مان شیوه به رده وام ده م. به لام تو بو ری سوا کردنی من، چالیکی ئاوه ات هه لکه نیوه که هیته نابا، هیزی ئیراده ی من له ژیر زه بری هم مه کینه دگان دهره ی بو ت دانام هه پروون به هه پروون ده بی. ته وکاته یه که هم کوته ندامی می شکه ی من به ته واره تی له کار ده که وی. من هه رگیز نایه مه سه ره ته وهی بیتم هه ست و نهستی تو بو لای خو م رابکی شتم؛ لی ت ناپا ریتمه وه، تکاشت لی ناکه م، چونکه من هیچ هه ست و نهستی که له تو شک ناهم. هه مان تهو نه بوویی هه ست و نهسته شه، که هیز و توانای به خشیوه ته تو. به لام من دهمه وی به رزه وندی خوتت تی بگه یه نم.

لورا: تکاکارم که بفهرمووی.

كاپتن: تو به م ریگه یه ی گرتووتته بهر، توانیوته گومانی من بورووژینی ت: دهسه لاتی راست و چهوت لیک جودا کردنه وم، لی سه ندراره ته وه،

ناتوانم به ته واوه تی بریاریدم. ئەمە نیشانهی هەمان ئەو شیتییەیه که تۆ چاوه‌ڕیتی دەکەیت و دوور نییە هەر ئان و ساتیک بە چاوی خۆتەوه ببینی. لەمەوه، ئیستا ئەو مەسەلەیه دیتە پیشەوه که ئایا کامە رێگە زیاتر له بەرژەوه‌ندیی تۆدایه: من شیت بم، یا شیت نەبم؟! باش لێی بکۆلەوه. من ئەگەر بێتوو له پێ بکهوم، بێگومان دەبێ خزمەتی دەولەت به‌جێ بێلم، ئەوکاتە ژیان به‌رێوه‌چوونی تۆش، هێندە جێی رەزاهەندی نای. بەلام ئەگەر بێتو به‌مەرگی ناسایی خۆم بمرم، مافی مسۆگەرکرانی ژیانی من، هەمووی بۆ تۆ دەگەرێتەوه. بەم شێوهیه، بەرژەوه‌ندیی تۆ له‌وه‌دایه که من له ژیانی سروشتیی خۆمدا به‌ردهوام بم و به‌مەرگی ناسایی بمرم.

لۆرا: ئەمە تەپکەیه بۆ منی دەنێتەوه؟

کاپتن: هەلبەت، بەلام بەدەست خۆتە گەر مقەیه‌تی بیت و نەکه‌وینە ناویه‌وه.

لۆرا: تۆ دەلێی گوايه خۆت دەکوژی؟ تۆ قەت دەستت ناچیتە ئەم کاره.

کاپتن: بەلام زۆریش لەم قەسەیه‌ت دێنیا مەبه. به‌رای تۆ پیاویک که ئومیدی به‌هیچ کەسیک نەما. به‌راستی؛ داخۆ ده‌توانی درێژه به‌ژیانی خۆی بدا؟

لۆرا: که‌وابوو تۆ ته‌سلیم بووی؟

کاپتن: نەخێر، بەلام پیشنیه‌ادی ناشتیت له‌گەڵ ده‌که‌م.

لۆرا: مەرجه‌کانی تۆ چین؟

کاپتن: به‌هێلی که ئەقلم له‌ده‌ست نەدەم. لەم گومانە رزگارم بکه‌یت، ئەوکاتە، من ئیتر هیچ کیشه‌یه‌کم له‌گەڵت نامین.

لۆرا: گومانی چیه‌؟

کاپتن: له‌باره‌ی هەڵاڵزاده‌یی بێرتاوه.

لۆرا: چما گومان‌ت لێی هه‌یه‌؟

کاپتن: به‌لێ گومانم لێی هه‌یه، وه‌ تۆ (خۆت) ئەم گومانەت خسته‌ دلەوه. لۆرا: من؟

کاپتن: به‌لێ، تۆ ئەم گومانەت- وه‌کو تۆی فریز- له‌میشکی مندا بلاوکرده‌وه، وه‌ ئەم تۆی فریزه‌ له‌ ئەنجامی چەند رووداویکەوه پەره‌ی سەندوو. لەم گومانەم رزگارکه؛ راست و رەوان پێم بلێ که‌ خیانەتت لێ کردووم. من پێش دانپیانانت لێت دەبووم.

لۆرا: تۆ به‌راستی نابێ چاوه‌ڕیتی ئەوه‌ بیت: گوناھیک که‌ من نەمکردوه، له‌ ئەستۆی بگرم.

کاپتن: تۆ که‌ دلنیا‌بیت من ریسوات ناکەم، قەیدی چیه‌ گەر پیتی لێ بنی. تۆ ناخۆ ده‌چیتە ئەقلته‌وه که‌ پیاو بۆ خۆی دۆل بۆ خۆی لێ بدا؟

لۆرا: من گەر پیت بلێم گومان‌کردنه‌که‌ت له‌ جێی خۆیدا نییه‌.. به‌پەسەندی نازانی، بەلام گەر بلێم راسته‌.. پیت خۆشه‌. تۆ ده‌لێی هەزده‌که‌ی ئەم به‌هەله‌ تێگە‌یشتنه‌ت به‌راست بگەرێ!

کاپتن: به‌وه‌پەری سەرسورما‌ویه‌وه‌ ده‌بێ بگوترێ: وایه، چونکه‌ گریمانی یه‌که‌م نایه‌ته‌ سەلماندن، گریمانی دووه‌مه‌ که‌ شیاوی سەلمانده‌.

لۆرا: تۆ هیچ به‌لگه‌یه‌کت بۆ ئەم گومان‌کردنه‌ی خۆت هه‌یه‌؟

کاپتن: هەم هەمه‌ و هەم نیمه‌.

لۆرا: من واتێ ده‌گەم تۆ ده‌ته‌وی له‌ سەرەتادا تاوانه‌که‌ی من بسەلمینریت، پاشان به‌م رێخۆش‌کردنه‌، له‌ کۆله‌ خۆتم بکه‌یتەوه‌ و پەروە‌رده‌کردنی بێرتا به‌ته‌واوه‌تی بخه‌یتە‌ده‌ستی خۆته‌وه‌. بەلام تۆ ناتوانیت من باویتیته‌ ئەم داوه‌وه‌.

کاپتن: بێگومان تۆ هێندە ده‌زانی: من ئەگەر خیانەتی تۆم بۆ روون بۆوه؛ ئیتر به‌ته‌ما نیم مندا‌لی پیاویکی دیکه‌ به‌خێو بکه‌م.

لۆرا: نه‌، من دلنیا‌م به‌ته‌ما نیت، بەلام ئەم قەسەیه‌ ئەوه‌ ده‌سه‌لمینریت که‌ تۆ، تازه، پێش ماوه‌یه‌ک، به‌ درۆ به‌ منت گوت لێم دەبووریت.

کاپتن (هه‌لدهستیتیه وه سه‌ر پین): لۆرا رزگارم بکه و ئەقلی خۆم بدەر وه. تۆ ده‌لایی تێ ناگهی من چ ده‌لیم؛ ئەم منداله‌ ته‌گه‌ر له‌ من نه‌بێ، من ده‌سه‌لاتم به‌سه‌ر ئە وه‌ نییه. وه‌ هیچمان له‌ هیچی یه‌کتر نامینێ. ئەمه‌ش هه‌مان ئەو شته‌یه‌ که تۆ ده‌ته‌وی، وایه‌ یان نا؟ چۆنی په‌روه‌رده‌ ده‌که‌ی بیکه‌: تۆ خۆت خاوه‌نی ده‌سه‌لاتی! منیش ئەوساته‌ ره‌چاوی ئیوه‌ هه‌ردووکتان ده‌که‌م!

لۆرا: « ده‌سه‌لات». به‌لێ! چما سه‌رتاپای هه‌ولدان و کۆششی ئینسان له‌ پیناو ده‌سه‌لاتدا نییه‌؟

کاپتن: تۆ ده‌زانیت: من با وه‌رم به‌ ئەو دنیا نییه‌؛ ئەم منداله‌ ئەو دنیای من بوو. با وه‌ری (بوونی هه‌میشه‌یی منی) به‌هێز ده‌کرد، وه‌ له‌وانه‌یه‌ تاقه‌ شتیکی بێ که‌ بتوانی ئەم با وه‌ره‌ له‌ ئینساندا به‌هێز بکات. تۆ ئەگه‌ر بێتوو له‌م ئومێده‌ بێبه‌ریم بکه‌یت، بێگومان، پاشما وه‌ی عومرم، زۆر به‌زویی کۆتایی پێ دی.

لۆرا: ئیجه‌ بوچی به‌ وه‌خت له‌ یه‌کتری جیا نه‌بوینه‌ وه‌؟

کاپتن: له‌ به‌رئه‌ وه‌ی ئەم منداله‌ به‌ یه‌کترمانی به‌ستبووه‌؛ به‌لام ئەم په‌یوه‌ندییه‌ لیمان بووه‌ تۆق. ئیستا، بوچی ئا وه‌ی لی هات؟ چۆن؟ من ناچیتته‌ ئەقلمه‌ وه‌. ئیستا، که‌ بیری لی ده‌که‌مه‌ وه‌، خۆم به‌ تا وانبار، به‌ لکو هه‌ر به‌ حوکم له‌ سه‌ردراو تێ ده‌گه‌م. ئیجه‌ دوو سال بوو ببوینه‌ ژن و می‌ردی یه‌کتر، مندالمان نه‌بوو، تۆ هۆیه‌ که‌ت باش ده‌زانی. من نه‌خۆش که‌ وتم و خه‌ریک بوو بم. من له‌ وکاته‌ی له‌ ناو ئاگری تادا ده‌سووتام، چریه‌ چریکیم له‌ سالۆنه‌ که‌ وه‌ هاته‌ به‌رگوێ، تۆ و پارێزه‌ر که‌ بوون، له‌ باره‌ی ئەو میراته‌ی که‌ من ئەوسا له‌ دوا ی خۆم به‌جێ ده‌هێشت، قسه‌تان ده‌کرد. ئەو باسی ئە وه‌ی بو ده‌کردیت که‌ تۆ، له‌ به‌رئه‌ وه‌ی مندالت له‌ من نییه‌، له‌ میرات بێبه‌ری ده‌کرتی، پاشان لیتی پرسی که‌ داخۆ سکت هه‌یه‌؟ من وه‌لامدان وه‌ی تۆم گوێ لی نه‌بوو. پاشان که‌ من چاک بوومه‌ وه‌، مندالیکمان بوو. باوکی ئەم منداله‌ کییه‌؟

لۆرا: تۆ.

کاپتن: نه‌، من نیم. تا وانیک هه‌یه‌ له‌م به‌ینه‌دا شراوه‌ ته‌ وه‌ و دوو که‌ لیکێ ژه‌راوی لیوه‌ هه‌لده‌ستی. چ تا وانیکێ ئەهریمه‌ نانه‌ش! ئیوه‌، ژنان، له‌ پیناو ئازادیی قوله‌ ره‌شه‌کاندا هه‌میشه‌ دل‌سۆزیتان نواندوو، که‌ چی رۆله‌ سپی پیسته‌کان ده‌هوانه‌ ژیر زنجیره‌ وه‌. من ته‌با ی کۆیله‌ یه‌کی به‌ زێر کراو. له‌ پیناو تۆ و منداله‌ که‌ت و دایکت و خزمه‌ تکاره‌ کانت، شه‌و و رۆژ هه‌ر کارم کردوو، هیچ ئاگایه‌ کم له‌ ئیشوکار و پله‌ و پایه‌ی خۆم نه‌ما بوو؛ شه‌و نه‌نوسان و ده‌رد و ئەشکه‌ نجه‌ ده‌روونییه‌ کانم، هه‌مووم له‌ پیناو تۆ ته‌حه‌مۆل کرد، تا به‌م رۆ راده‌گا- که‌ قژم سپی کرد؛ هه‌موو ئەمانه‌م له‌ پیناو ئە وه‌دا کرد که‌ تۆ ژیانیکێ ئاسووده‌ و بێ ده‌رده‌ سه‌ری بیه‌یته‌ سه‌ر، وه‌ کاتی پیریش بووی جوانی ژیان له‌ منداله‌ که‌ تدا بدۆزیته‌ وه‌. من هه‌موو ئەم ناخۆشیانم به‌ گیان کړی- بێ هیچ گله‌ و گازانده‌ یه‌ کیش، له‌ به‌رئه‌ وه‌ی وام ده‌زانی که‌ من باوکی ئەم منداله‌م! ئەمه‌ ناشیرینترین جوړه‌کانی دزی کردنه‌ و، سه‌ختترین جوړه‌کانی کۆیله‌ یه‌ تیش! وا حه‌قده‌ ساله‌ که‌ من، بێ هیچ گونا ه‌ و تا وانیک وه‌ک ئەوانه‌ی که‌ حوکمی ئەشغال شاقه‌ یان به‌ سه‌ردا دراوه‌، ژیان به‌ سه‌ر ده‌بم. تۆ له‌ پاداشتی ئەم هه‌موو ئازار و ره‌نجه‌ رۆیییه‌، چیت له‌ ده‌ست دی که‌ بمده‌یت؟

لۆرا: من واتنی ده‌گه‌م تۆ ئیستا به‌ ته‌وا وه‌تی شیت بووبته‌.

کاپتن (داده‌ نیشتی): ئەمه‌ تاقه‌ ئومێدیکه‌ که‌ تۆ ته‌ ته‌! من باش ئاگام لی بوو چۆن هه‌ولت ده‌دا گونا ه‌ی خۆت دا پۆشی. من به‌ زه‌بیم به‌ تۆ داده‌ هاته‌ وه‌، له‌ به‌رئه‌ وه‌ی نه‌مده‌ توانی له‌ گرتی غه‌می تۆ تێ بگه‌م. چه‌ن دین جار هاتووم رۆحی نا ئارامتم داسه‌ کناندۆ ته‌ وه‌ و وێژدانتم ئارام کردۆ ته‌ وه‌؛ له‌ به‌رئه‌ وه‌ی وا تێ ده‌گه‌ یشتم که‌ به‌ هه‌له‌دا چوو بووم؛ گریانی تۆم به‌ ده‌م خه‌ وه‌ وه‌ که‌ وتۆ ته‌ به‌رگوێ و هه‌ولم دا وه‌

که گویم له قسه کانت نه بئ. ئیستا، باش له بیرمه، که شهوی پیش له دایکبونی بئرتا، دهوری سهعات دوو وسیی به یانی، من هیشتا هەر بیدار بووم و کتیبم ده خوتنده وه، تو وهک نه وهی که سیک خه ربیک بئ بتخنکیتنی؛ له زربکه تدا «نه کهی! نه کهی!» من به مست کوتامه دیواره که وه، چونکه نه مده و بیست له مه زیاتر هیچم گوئی لی بئ. من ماوه یه کی زوره به گومانم، به لام جورته تی نه وهم نه بوو ئەم گومانم به راست بزاتم، من ئەم هه موو ئەشکه نجه یه م له پیتا تو ته حه موم کرد، تو له پاداشتی ئەمه چیم بو ده کهی؟

لورا: من چیم له توانا دایه بیکه م؟ من ده توانم قه سه م بخوم به خودا و به هه رچی موققه ده سات هه یه، که باوکی بئرتا توئی.

کاپتن: ئەم قسه یه به که لکی چی دی. تو پیشتر- چه ندین جار گوتو ته که وا دایک ده توانی، پیوستیشه، له پیتا و مندال کهی، خوئی له هیچ گونا هیک نه پار تزی. من به یادی رۆژانی رابردو وه سویتدت ده ده م، وهک پیاویکی گیان پر برین که په روشی ناخرین کوته کی گیانده رهینی خوئی بی؛ لیت ده پار تیه وه راستیه که م پی بلتی! تو نابینی- من وهک مندال، حه وهی یارمه تیم؟ تو گویت لیبه- من وهک مندال که له دایکی بیار تیه وه؛ ده لایمه وه؛ تو نه وهت له بیر نه چی: من پیاوم، من له ئه رته شدام و ئینسان و ئازده له به یه ک وشه ده سه مۆ ده که م؛ من ته وا وهک ئینسانیکه نه خووش هانا ت ده به مه بهر، چی هیزی پیاوه تی و ده سه لاتم هه یه پشتگویم خستوو و بو به زه بی هاتنه وهت به ژیانم؛ لیت ده پار تیه وه.

لورا: (لیتی زربک ده بیته وه و دهستی ده خاته سه ر نیوچه وانی) چیه، خه ربیکه ده گریبت، کابرا؟

کاپتن: به لئ ده گریتم، سه ره رای نه وهی که پیاویشم. چما پیاو چاوی نییه؟ چما پیاو ده ست و قاچ و باوه ر و هه لچوونی نییه؟ چما پیاو هه مان نه و خوار دنه ناخوا که ژن ده یخوا؟ به هه مان نه و نیزه یه

له شی برینی تی ناکه وئ و به هه مان زستان و هاوین سه رما و گه رمای نابئ؟ تو ئیستا نه گه ر ده رزه که م تیوه بژهنی، خوین له له شمه وه فیچقه ناکات؟ گه ر ختوو که م بکه یته وه، پی ناکه نم. نه گه ر ژه هرم ده رخوا رده ی، نامرم؟ پیاو بوچی بوئی نییه گازان دان بکا، یان سه ربازیک بوئی نییه بگریت؟ له به رته وهی ئەمه عاده تی پیاوان نییه؟ بو عاده تی پیاوان نییه؟

لورا: که وا بوو، رۆله گیان، دهی، چه ندی حه زت لیبه بگری. وا بزانه لای دایکت ده گریتی. به بیرته نه و وه خته ی تازه تیکه لی ژبان ت بیوم، وهک دایکی دووه مت وا بووم. ئەم جه سه ته زل و زه به للاحه ی تو، ده مار چیه تیدا نه بوو. تو وهک مندالیکه زه به لاح و ابووی، که پیش کاتی خوئی له دایک ده بی، یا وهک مندالیکه که بوونی هیچ پیوست نییه.

کاپتن: به لئ، وایه. دایک و باو کم منیان نه ده ویست، سه رباری نه وه، من بی نه وهی خوم حه ز بکه م هاتمه دنیا وه. هه ر بوئه، کاتی من و تو بووینه ژن و میرد زور ئاسایی بوو که من وام ده زانی خوم دروست ده که م، هه ر بوئه ش، تو بوو یته نه ندایه به هیزتری (ئەم له شه هاو به شه)، هه رچی منیش بووم، که له سه ربازخانه فه رمانده بووم و سه ربه ی سه ربازیم له ژیر ده ستدا بوو، خوم دایه ده ست تو، تو ش به هه مان شیه هینامته بار. من تو م به که سیکی کارامه و به هیز ده زانی، وهک مندالیکه نه فام گو تپراهه لت بووم و فه رمانه کانی تو م به جی ده هیتا.

لورا: به لئ، وا بوو، من تو م وهک مندالیکم خووش ده ویست. به لام تو، ده بی خوت له وه تیکه یشتبیت، که هه ست و نه ست و سه روشتی تو؛ چ وه ختیک گۆرا؟ تو نیازت وا بوو که به شیه ی نه وینداریک خوت پیم بناسینی. من له شه رمان سوور هه لگه رام. زه وق وه رگرتن له باوه شی تو دا بو من بووه مایه ی حه سه رت و په شیمانئ. وهک نه وهی

بَلَيِي چى گەردىلەى خويىنم ھەبوون، ھەمووى رېژانە بۆتەى شەرمەوھە. دايك بووھە يار. ئوھ!

كاپتن: من ھەستىم پىي كىرد، بەلام تىي نەگەيشتم. كاتى ھىنامە پىيش چاوم كە تۆسەبارەت بە نەبوونى جەسورايەتى و پىياوھەتيم لىم بىزارى؛ ھەولم دا ھىزى پىياوھەتى لە خۆمدا برەو پىي بەدم و تۆتەباى ژنىك بەخەمە ژىر بانووورى ھەست و نەستى پىياوانەمەوھە.

لورا: بەلى، بەھەلەداچوونى تۆلەمەدا بوو. (دايك) ھاوپىت بوو، سەرنجىت داوھ، بەلام (ژن) بووھە دوژمەنت. ئەوئىنى نىوان دوو رەگەزى جىاواز، واتە شەر و شوپ. بىرلەوھش نەكەيتەوھە كە من خۆم داھە دەست تۆ؛ من خۆم بەدەستەوھە نەدا، بەلكوئەوھەى ھەزم لىي دەكرد؛ ھىنامە دەست. ھەرچى تۆش بووى، تەنبا يەك شتت لە من زىاتر ھەبوو، من خۆشم ھەزم دەكرد كە بەو شتەى خۆت بزانى.

كاپتن: تۆھەمىشە لە من زىاتر شتت ھەبوو. من سەرەراى ئەوھەى ھەموو ھەست و نەستىشەم لەسەر خۆى بوو، بەلام بوونى خۆمىت لى دەستانم، بۆيە من نە شتىك دەبىنى، نە ھىچ قەسەيەكم گوئى لى دەبوو؛ كارى من تەنبا بەجىھىنان بوو؛ تۆلە تواناتا ھەبوو پەتائەيەكى كالم بەدەيتە دەست و بىشمەيتە سەرئەو باوھەرى كە ھەلووژەيە. تۆمىت ناچار دەكرد باوھەرى پوچەكانت وەك باوھەرى بلىمەتەكان بە پەسند بزەنم؛ دەتوانى وام لى بەكەيت بچم تاوانىك بەكم. بەلى، دەتوانى وام لى بەكەى تەنانت شتى نەبەجى و ناشىرىنىش بەكم. لەبەرئەوھەى تۆ پرستى تىگەيشتنت لە شتت نەبوو، وھ لە جىاتى ئەوھەى بىي بىروراكانى من بەخەيتە كار، پشنت بە ھىزى بىروكەكانى خۆت دەبەست. بەلام من لەئەنجامدا بىيدار بوومەوھە و كەوتمە بىركردنەوھە، تىگەيشتم كە شەرەف و سەربلندىيى من وا خەرىكە پىشىل دەكردى. بىبارم دا كە بەئەنجامدانى كارىكى

گەرە، بەدەھىنانىك، دۆزىنەوھەيەك، وھيا بە خۆكوشتنىكى پىر لە شانازى، ئەم پەلە پىسەى سەرداوتىنى ئابروو و شەرەفم پاك بەكەمەوھە. دەمويست بچمە بەرەكانى جەنگ، رىيان نەدامى. ئىنجا ھاتم خۆم بە كاروبارى زانستىيەوھە سەرقال كىرد. ئىستاش، كە دەستىم درىژ كىرد بۆ ئەوھەى بەرى رەنج و ماندووونى خۆم تام بەكم، تۆلە ناكاو بازووت بىرىم. ئىستا، من پىياويك شەرەفى خۆم لەدەست داوھ و ناكردى چىتر درىژ بە ژيانى خۆم بەدم، لەبەرئەوھەى پىياو شەرەفى نەبى، ناتوانى بژىت.

لورا: ئەدى ژن؟

كاپتن: بۆ نا. ئەو، مندالەكانى مولكى خۆيەتى، بەلام پىياو مندالى نىيە. ھەرچونى بى، ئىمەش وەك ھەموو ئىنسانىكى دىكە، بىي ئاگا و غافل درىژەمان بە ژيانى خۆمان دا و سەرگەرمى بىركردنەوھە و خەيالائى خۆمان بووىن، بەلام بەكەسەلەف بىدار بووىنەوھە و ئەم ژيانە خەيالائىيە كۆتايى پىي ھات. بەلام كاتى بىدار بووىنەوھە سەرمان لەجىي قاچماندا بوو. ئەو كەسەش كە بىدارى كىردىنەوھە، خۆى لە خەوى غەلەتدا بوو. كاتى ژن بەناوسال دەكەون و سىماى ژنایەتەيان ھەلدەزورئى، موو لەژىر چەناگەيان دەردەكەوئى؛ من تىي ناگەم ئەدى پىياو كاتى پىر دەبن و دەسەلاتى پىياوھەتى لەدەست دەدەن؛ چىيان لى بەدەردەكەوئى! ئەو پىياوانەى وەك كەلەشىر دەقووئىن، راستىيەكەى، كەلەشىرى خەساون. وھ لەم كاتەدايە مرىشكەكان بۆيان دىنە وەلامدانەوھە. ئىنجا ھەر بۆيە ئىمە كاتى وامان دەزانى خۆر خەرىكە لە ئاسۆھە دەردەكەوئى، تەباى رۆژانى پىشوو، خۆمان لەبەر مانگەشەودا، لە كەلاوھەكەدا دۆزىيەوھە. ئەمە تەنبا خەوېردنەوھەيەكى سىپىدان بوو كە ئىنسان تىيدا خەونى ناخۆش دەبىنىت و بىدارىشى بەدوادا نايەت.

لورا: دەزانى، تۆدەبووايە شىعرت بگوتايە.

كاپتن: له وانه يه.

لورا: من خه ريكه خه و ده مباته وه، گهر خه يالاتي بوشي ديكه ت ههن، هه ليانگره بو سبه يني.

كاپتن: ده موهي شتيكي ديكه ش له باره ي راستييه كانه وه پي بلتيم - تو له من بيژاري؟

لورا: به لي، نه و كاتانه ي ده ته وي پيا وه تبي خوت به سهر مندا فهرزيكه ي.

كاپتن: كه و ابو تو، دژي ره گه زي پيا ویت. نه گهر نه وه ي ده لتي: (يني سان له مه ي مونه وه په يدا بووه) راست بي، نه وا بيگومان ني مه له دوو جوړه مه ي موني له يه كتر جيا وازه وه كه و تو وي نه ته وه. ني مه هه رگيز وه كو يه كتر نين.

لورا: مه به ستت له م قسه يه چييه؟

كاپتن: من ده زانم له م شهر و پي كه ه لپرانه دا، يه كيك له ني مه ده بي بدوري.

لورا: كامه مان؟

كاپتن: هه لبه تا نه وه ي كه لاواز تره .

لورا: وه نه و كه سه له سهر هقه، كه (به هيتره)!

كاپتن: هه لبه تا. له به رنه وه ي: به هيتره.

لورا: كه و ابو من له سهر هه قم.

كاپتن: چما - به راست - هيتر له ده ستي تودايه؟

لورا: به لي، هيتر ي ياسا. نه مه ش هه مان نه و هيتره يه كه سبه يني به هو ي نه وه وه ده تخمه ژير ركي فمه وه.

كاپتن: ژير ركي ف؟

لورا: من نه و كاته، ده توانم مندا له كه م به مه يلي خوم په روه رده بكه م - به بي نه وه ي گوي بده مه خه يالات و بي ر بوشي تو.

كاپتن: گهر من نه يم كي مه سره ي په روه رده كردن و خوتندي نه و ده دات؟

لورا: ته قا و بيتت.

كاپتن (به شيويه كي سامناك، شالوي بو ده با): نه ي چون ده مخه يته ژير ركي فته وه؟

لورا (نامه يه كه له باخه لي خزيه وه ده رديني): به م نامه يه، كه نوسخه يه كي له لاي سه رو كي نه خوشخانه كه به .

كاپتن: چ نامه يه ك؟

لورا: (به ره و ده رگاي ده سته چه پ ده كشيته وه) نامه ي خوت، نه و نامه يه به خه تي خوت بو دكتور نووسيوه كه تو شي تي.

(كاپتن به بيده نكييه وه ته ماشاي ده كا)

نيستا ده تواني بوتري: تو نه ركي باوكايه تبي خوتت (كه مسوگه ركردي نان و ناوه) به باشي جيبه جي كروه، نيدي تو چيتر پيويست نيست و ده بي برويت. ده بي برويت، چونكه تيگه بشتي كه هيتر ي ميشكي من ته باي ئيراده م به هيتره، وه له به رنه وه ي تو ناته وي باوه ر به ده سه لاتي من بي ني.

(كاپتن به ره و ده سته چه بي ميتره كه هه نكاو ده ني).

پرده داته چرايه كه و را يده وه شي نيته لورا وه. لورا له ده رگاي ده سته چه په وه قوتاري ده بي)

پەردەى سىيەم

ھەمان دىمەنى پىشوو. چرايەكى دىكە لەسەر مېزەكەيە.
كورسىيەكەش لە بەردەم دەرگای ھاتنە ژوورەوہ كە دەچیتەوہ سەر
نوسىنگەى كاپتەن، دانراوہ

دىمەنى يەكەم

(لۆرا و داىەن)

لۆرا: كلىلەكانى داىە تۆ؟

داىەن: بىداتە من؟ نەء- خودا لە گوناھم بىسوورئ: من ئەو كلىلانەم لە
گىرفانى ئەو جلويەرگانەيەوہ ھىنانە دەر كە نۆيد ھىنابووى پاكىان
كاتەوہ.

لۆرا: كەو ابو ئەمە مەمۆ (نۆيد) سەركارە؟

داىەن: بەلئى، ئەمەمۆ نۆيد سەركارە.

لۆرا: كلىلەكان بەدەرە من.

داىەن: فەرموو. بەلام ئەمە وەك جۆرە دزىيەك وايە. دەنگى قاچىت لەو
بانە گوئى لىيە، خاتوون؟ دىت و دەچئ، دىت و دەچئ.

لۆرا: دەرگای ژوورەكە باش داخراوہ؟

داىەن: بەلئى، باش.

لۆرا (مىزى نوسىنەكە دەكاتەوہ و دادەنىشى): ھەندىك ورياي خۆت بە
مارگرىت. ھىچ شتىك لە شىنەيى و ئارامى زياتر ناتوانئ ئىمە
رژگار بكات.

(يەكئىك لە دەرگا دەدا)

كىيە؟

داىەن: (دەرگای رېرەوہكە دەكاتەوہ) نۆيدە.

لۆرا: با بىتە ژوورئ.

نۆيد (دىتە ژوورەوہ): نووسراوئىكم لەلايەن كۆلۆنىلەوہ ھىناوہ، خاتوون.

لۆرا: بىتە بىدەرئ.

(دەبخوئىتەوہ)

ئەھ، نۆيد، فىشەگەكانت لە تەفەنگ و فىشەگدانەكان ھىنانە دەرئ!

نۆيد: چۆنى وتت جىبەجىم كرد، خاتوون.

لۆرا: زۆر باشە. چەند دەقىقەيەك لە دەرەوہ چاوەرئ بە، بوئەوہى وەلامى

نامەكەى كۆلۆنىل بەدەمەوہ.

(نۆيد دەچىتە دەرئ و لۆرا دەكەوتتە نوسىن)

داىەن: خاتوون گوئى راگرە. داخوا بە راى تۆ، ئىستا لەو سەربانە خەرىكى

چىيە؟

لۆرا: كە شت دەنووسم، بى دەنگ بە.

(دەنگى برىنى شتىك دەبىستئ)

داىەن: (لەبەرخۆبەوہ) ئاھ خوايەكا، بمانپارتزە. خودا دەست بە بالمانەوہ

بگرئ. ئەنجامى ئەم حالە بە چى دەگا؟

لۆرا: وەرە، ئەمە بەدەرە نۆيد. داىكم نابئ بە ھىچ جۆرىك بەم مەسەلەيە

بزائى، تىدەگەى؟

(داىەن بەرەو لای دەرگا دەروا. لۆرا چەكەجەى مىزى نوسىن را دەكىشى و

كاغەزەكانى ناوى دەردەھىئى)

دىمەنى دووہم

(لۆرا و قەشە)

(قەشە كورسىيەك را دەكىشى و، لە تەنىشت لۆرا- كە لەودىوى مىزى

نوسىن دانىشتوہ، دادەنىشى)

قەشە: شەوباش، دادە. وەك دەزانى من ئەمەمۆ لە شار نەبووم، تازە

ھاتمەوہ. بىستم كەوا ھەندئ رووداوى سامناك لىرە روويان داوہ.

لۆرا: بەلئى برام، هېچ شەو و رۆژتىكى ژيانم ئاوها سەخت نەگوزەراندووه.
قەشە: بەلام من هېچ نيشانە يەكى ماندووئىتى و ناسوودەبىي لە روخسارى
تۆدا نابىنم.

لۆرا: نە، سوپاس بۆ خوا. بەلام تۆ بىرى لى بکەرەوه، گەر کارەساتىک
رووى دابايە، بە چى دەگەر؟

قەشە: تەکا دەکەم بۆمى باس بکە، لە چىيەوه دەستى پى کرد! من لە هەر
کەسىک جۆرە قسە يەکم گوئ لى بووه.

لۆرا: بەم خەيالە پوچەوه دەستى پى کرد کە دەيگوت من باوکی بىرتا
نيم، بەو هەش کۆتايى هات چرايەکم بۆ رابووشىنئىت.

قەشە: بەراستى ترساناکە! ئەمە شىتئىيە، ئىتر لىي پيس کردووه و بەوپەرى
گە يشتووه.

لۆرا: ئىمە دەبى هەول بەدەين رىگە لەم کردارە خەتەرناکانە بگرين. دکتۆر
راى سپاردووه دەستە جلىكى تاييە تىي شىتەکانى لە نەخۆشخانەوه
بۆ بىنن. هەر وهە نامە يە کيشم بۆ کۆلۆنىل نووسى، هەر بەراستيش
دەمەوى بە بارودۆخى ماله وه و کاروبارى خىزانە کاماندا بچمە وه کە
تاكو ئىستا زۆر بە خراپى بەرپۆه دەچوو.

قەشە: ئەمە جىي داخە، زۆر! من هەميشە چاوەروانىي رووداويكى ئاوهام
دەکرد. بارووت و ئاگر لە ئەنجامدا دەبنە سۆنگەي تەقینه وان. چ
لەناو ئەم چەکمە جانە دا يە؟

لۆرا (چەکمە يە ک رادە کيشى): سەيرکە، دەلئى هەر چى شت هەن لىرەي
ئاخىيون.

قەشە: (سەيرى ناو چەکمە جە کە دەکا): سەيرە! بووکۆکەکانى تۆشى هەر
لىوہ ئاخىيون. ئەمەش ئەو کلاوہ يە کە لە رۆژى غەسلو تە عميددا
لەسەرت بوو. ئەه، ئەمە شە قشە قە کە ي بىرتايە، نامەکانى تۆ،
ئەلبووم.

(فرمىسكى چاوى دەسپۆتەوه)

لەوه دەچى تۆي گەلئىک خۆش ويستووه، لۆرا. من هەرگيز ئەو شتانەم
نە پاراستون.

لۆرا: من دەزانم کە خۆشى دەويستم، بەلام رۆژگار، رۆژگار زۆر شت
دەگۆرى.

قەشە: ئەم کاغەزە گەورە يە چىيە؟ رەچىتە ي مەسرووفاتى هەلکە ندى گۆر!
بەلئى، گۆر باشتريکە لە نەخۆشخانە! لۆرا، پىم بلئى بزائم، تۆ لەم
کارەساتەدا خۆت بە پاک و بى خەتا دەزانى؟

لۆرا: من؟ پىاوئىک گەر خۆي ئەقلئى تىک بچى، دەبى من لۆمە بکريم؟
قەشە: زۆر باشە، من هېچ قسە يە ک ناکەم. هەلبەتە خويىن لە ناو
خەستترە.

لۆرا: بەم قسە يە دەتەوى بلئى چى؟

قەشە: (لىي رادە مئىنى) گوئ بگرە!

لۆرا: دەلئى چى؟

قەشە: گوئ بگرە، بىگومان تۆ ناتوانئى ئىنکارى ئەوه بکەي کە حەزت
لى بوو تۆ خۆت بتوانى مندالە کەت پەرودە بکەي.

لۆرا: باش تى ناگەم.

قەشە: بەراستى ئافەرىنت لى دەکەم.

لۆرا: لە من؟ همم!

قەشە: وه من لايەنگىرى لەو پىاوہ بى دىنە (پەنجە بۆ سەريان درىژ دەکا)
دەکەم. دەزانى، من هەميشە وام دادەنا کە ئەو لە باخى ژيانى
ئىمە، تەواو وەکو تالە گىايەک وايە.

لۆرا: (زەر دەخەنە يە کى کورتخايەنى بۆ دەکا و يەکسە لەف گرژ دادى)، جا
تۆ جورئە تى ئەودەت هە يە ئەم قسە يە بلئىتە من - کە من ژنى ئەوم؟
قەشە: تۆ زۆر بەهئىزى، لۆرا. لە رادە بەدەر بەهئىزى. تۆ تەباي رپۆي يە ک،
کاتى قاچت کەوتە تەلەوه، وات پى باشترە قاچت بقرئىنى،

بوئەوێ خۆت قوتار بکهیت و له داوهکه بپیسته دهرهوه! تهباي دزتيکی زۆرزان- ههوجهت به (بهردهست) نيبه بۆ خۆت، تهناهت ههوجهت به ويژدانيشت نيبه. تۆ له بهر ئاويته دا خۆت ببينه! ههلبه تا جورئهت ناکه!

لۆرا: من قهت تهماشای ئاويته ناکه م.

قهشه: نه، ناویری! کوا سهیری دهستت کهم! نه پهله خوینیک که چیرۆکی کوشتنیک بگپیتتهوه، نه شوینه واری ژهر! کوشتنی گیانیک که بهوپه پری شینه بيبهوه ئه نجام دراوه و ياسا ناتوانی تاوانکاره کهی بدۆزیتتهوه؛ چونکه به بچ خواست ئه نجام دراوه، به بچ خواست! چ رۆ خۆشکردنیکی کارامانه به! گوناهیک که لیبی غافلیت! غافلیت! ئه م دۆزینه وانهی که کاپتن ئه نجامی داو، گه لیک گرتن. گویت لیبه چون له وێ خه ریکی کارکردنه. وریای خۆت به، گهر تۆی بکه ویتته بهر له پ، ههقی خۆت له چنگ ده نی.

لۆرا: تۆ وهک ئه و که سانه ی تاوانیکیان کردوه، وا پێ ده چێ شه رم له خۆت بکه یته وه. گهر ده توانی، تاوانبارم که.

قهشه: ناتوانم.

لۆرا: ده بینی؟ ناتوانی. بۆیه، من: بیک گونا هم. تۆ پارێزگاری ئه و بکه، منبش پارێزگاری منداله که م. دکتۆر خه ریکه به ره و ئیبه دێ.

دیهانی سنیه م

(هه مان دیه نی پیتشو، له گه ل دکتۆر)

لۆرا: (هه لده ستیته وه) شه وباش جه نابی دکتۆر. تۆ خۆ هیچ نه بی ده توانی یارمه تیم به دی. ئاماده ی؟ به للام به داخه وه، تازه هیچ شتیکی گرتگ نه ماوه، بیکه ی. گویت لیبه له و سه ربانه چی ده کا؟ ئیستا به ته واوه تی بۆت یه کلا بۆوه؟

دکتۆر: ئه و شته ی بۆ من یه کلا بۆته وه ئه وه یه که شالا ویک یه کجار به تین

رووی تیکردوه. ئیستا ده بی سه یر بکری، داخۆ ئه م شالا وه له تووره ببیان بووه، یا له شیتییه وه.

قهشه: به للام ئه گهر ئه م شالا وه به تینه ش هه ر له به رچاو نه گیرێ. تۆ ده بی بزانی که ئه و، له شالا وپردنی بیروبا وه په کانی، به ئه ندازه ی شیتییک توندو تیزه.

دکتۆر: جه نابی قه شه، من وا بزانه تۆش هه ر له شالا وه ینانی بیروبا وه په کانت توندو تیزیت.

قهشه: بیروبا وه پری بی خه وش ی من له باره ی شته کانی ئه و دنیا وه...

دکتۆر: .. باشه، ئیبه بیروبا وه پری بی خه وش له لایه ک دانین. خاتوون، جه نابت ده بی بریار به دیت که میترده کهت سه باره ت به و کاره ی کردو یه تی، ئایا ده بی چه پس بکری، یا ببردیتته شیتخانه وه، یانیش به یتریتته وه سه ر هۆشی خۆی؟! به رای تۆ له هه مبه ر ئه م په فتاره ی ئه و، چ بکری؟

لۆرا: من ئیستا، ناتوانم وه للامی ئه م پرسیاره به ده مه وه.

دکتۆر: که وا بوو تۆ تا ئیسته با وه پیک ی چه سپیوت له باره ی ئه وه وه نیه که بۆ پاراستنی به رژه وه ندی خیزانه که چ شتییک باشتره؟ ئه ی تۆ چ ده لیبی جه نابی قه شه؟

قهشه: به هه ر حال، هه ر چی بریاریک ی له سه ر به دی، مایه ی پسوایی و ئا برو و چوونه. وتنی ئاسان نیه.

لۆرا: به للام ئه گهر ئه و، ته نیا سه باره ت به شالا وه ینانی بۆ سه ر من تاوانبار کرابی، هیچ دوور نیه و له ده ستیشی دێ که دووباره ی بکاته وه.

دکتۆر: ئه گهر بشیخه نه زیندانه وه، زوو ئازاد ده کری. بۆیه تاقه رتگایه ک که به رژه وه ندی هه مو لایه کی تیدایه، ئه وه یه که وه کو شیتییک په فتاری له گه ل بکه ین. دایه ن کوا؟

لۆرا: چیت لیبی ده وێ؟

دکتۆر: من پاش ئه وه ی قسه م له گه ل کاپتن ته واو کرد، هه ر کاتی

ئىشارەتتىكىم كىرد، پىيوسىتە داينەن جلوبەرگە تايىپە تىيەكەي شىتتان بىكاته بەر كاپتەنەو، بەلام نەك پىش ئەو. مەن جلوبەرگەكەم ھىناوئە تىرە.

(دەچىتتە دەرەو ۋە بوخچەيەكى گەورە لەگەل خۆي دىنپتە ژوورەو)
(لۇرا لە زەنگەكە دەدا. داينەن دىتە ژوورەو)

قەشە: سامناكە! سامناكە!

دكتۇر: (جلوبەرگە تايىپە تىيەكەي شىتتان، لە بوخچەكە دەرەھىتە)

تكا دەكەم ئاگاداربىت: ھەر وەختىكى مەن ھەستەم كىرد كە كاپتەن خەرىكە شالاو بەھىنە ۋە پىيوسىتە رىگا لە شالاوھىتەنە ۋە توندوتىرەي كىردەوئە ئەو بىگىرەي؛ ھەز دەكەم تۆ لە داوۋەرا ئەم جلوبەرگەي بىكەيتە بەر. ۋەك ئەوئە دەبىنە، قۆلەكانى زۆر دىرپەن. ئەم قۆلە دىرپانە، بۆئەوئەيە كە رىگە لەو بەگىرەت دەست ۋە پەل بوەشىنپت ، دوو پەت لەوئە ھەن، پىيوسىتە بەناو بەرەزووانەكەدا بىردىرپەن، بۆئەوئەيە لە داوۋىدا بتوانىن بىئانەستىنە دەسكى كورسى يا سۆفەكەو، يان بىبەستىرپتە ھەر شىتتىكى ئاۋھاي كە گونجاوترە بۆ بەستەو. دەتوانى ئەم ئىشە بىكەي؟

داينەن: نەخىر، جەنابى دىكتۇر، مەن ناتوانم ئەم كارە بىكەم، ھەرگىز ناتوانم.

لۇرا: تۆ بۆچى ھەر خۆت ئەمە ناكەيت، جەنابى دىكتۇر.

دىكتۇر: لەبەرئەوئەي نەخۆش مەتەنەي بە مەن نىيە. راستىيەكەي دەبىن (جەنابتان) خاتوون، تۆ، ئەم كارە بىكەيت. بەلام دەترەسم مەتەنە بە تۆش نەكا.

(لۇرا بىن ئەوئەي نىيازى بىن، ئاخىرپىك دەكا)

لەوانەيە تۆ بىتوانىت ئەم كارە بىكەيت، جەنابى قەشە.

قەشە: نەخىر، مەن داۋاي لىبوردنتان لى دەكەم.

دىمەنى چوارەم

(ھەمان دىمەنى پىشوو، لەگەل نۆيد)

لۇرا: نووسراۋەكەت زوو گەياندە جى؟
نۆيد: بەللى خاتوون.

دىكتۇر: تۆي نۆيد؟ تۆ باش ئاگادارى بارى ئىرەي؛ دەزانى كەوا كاپتەن ئەقلى تىك چوۋە، ۋە تۆ پىيوسىتە يارمە تىمان بەدەي، بۆئەوئەي سەرپەرشىبى بىكەين.

نۆيد: مەن لەپىناو جەنابى كاپتەن، ھەر شىتتىكىم لەدەست بىن -دەلنىابە دەيىكەم.

دىكتۇر: تۆ دەبى ئەم جلوبەرگەي بىكەيتە بەر.

داينەن: ھەرگىز، ئەم مافى ئەوئە نىيە دەست لە كورپەكەم بەدا. نۆيد ناپىن ئازارى كورپەكەم بەدا، مەن خۆم ئامادەم ئەم كارە بىكەم - زۆر بەنەرمى ۋە شىنەبىيەو. ھەرچى نۆيدىشە، دەتوانى لە دەرەو چاۋەرپى بىن، نەبادا شىنە روۋىدا. ئەم با ئەمە بىكا.

(دەنگى بەرزى مەشت كوتانە دەرگاي ژوورەو دەبىستىرپ)

دىكتۇر: ھات. جلوبەرگەكە لەژىر ئەم قوماشەي سەر كورسىيەكە بشىرەو. ئىستا ئەگەر ئىپو بەچنە دەرەو، مەن ۋە قەشە قسەي لەگەل دەكەين. ئەم دەرگايە، ھىندە خۆي لەبەر مەشتەكانى ئەم راناگرى. دەي، بىرۆنە دەرەو.

داينەن: (بەرەو لاي دەستە چەپ دەرۋا)

ئەي عىساي مەسىح، يارمە تىمان دە!

(لۇرا مېزى نووسىنەكە دادەخاتەو ۋە بەرەو لاي دەستەچەپ دەرۋا. نۆيد پىشتاۋىشت دەچىتتە دەرەو.)

(دهرگا سهر به خوکه، به توندیبه وه ده که ویتته سهر پشت؛ کورسیبه که ی پشتمی به لایه کدا فری ددها و قفله که ش ده شکینتی)

کاپتن (به خوئی و باوه شیک کتیبه وه دیتته ژووره وه و کتیبه کان له سهر میتیک داده نی): سهر تا پای چیرۆکه که له م کتیبه دا و له ههر کتیبیکی دیکه شدا ده توانی بخوینریتته وه. خو ده بینی، من نه قلم تیک نه چوو بوو! لیره، له چیرۆکی ئودیسسه دا، دیری ۲۱۵، لایه ره ۶، به ته رجهمه ی (ئوپاسالا)، (تیلکه) له گه ل (تاتن) قسه ده کا و ده لئی: «دایکی من باوه ری وایه که نه، واته ئودیسسه: باوکی منه، به لام من خوم پی نازانم، چونکه هیچ که سیک تاکو ئیسته نه سل و فه سالی خوئی دیاری نه کردوه.» نه م گومان کردنه ی (تیلکه ماک) له (پینه لوب)، که له ژنه ههره خواپه رسته کانه، بلا و بووه. به راستی گه لیک مایه ی سهر نجر اکیشانه! وانییه؟ لیره ش - سهریکه حزقیل پیغه مبه ر چ ده لئی: «ئینسانی نه فام ده لئی: سهریکه، نه م باوکی منه، به لام باشه کی هه به به توانی بلن که نه له چ پشتیکه وه که وتوتته وه؟!». نه وه زور ناشکرایه. بزانه نه م یان چ ده لئی؟

میترووی نه ده بیاتی رووسیا، به قه له می میترسلو کوف، ده لئی: «نه لکرانده ر پووشکین، گه وره ترین شاعیری رووسیا، سهر به رته به وه ی و بلا و بووه که ژنه که ی خیا نه تی لی کردوه، له حه ژمه تان خه ریک بوو ده مرد. برینی نه م په ژاره به له برینی نه و گولله یه ی که له زوران بازیه کدا به ر سنگی که وتبوو؛ زیاتر نازاری گیانی ددها. پووشکین له سهره مه رگدا ئاویلکه ی ددها؛ هات سویندی خوارد که ژنه که ی بی گونا هه». کهر، کهر! به چی نه مبه ی بو روون بووه؟ تو

زه بینی خو ت دایتی، من به خو رایی کتیبه کانم به سهر به که وه که له که ناکه م. ده یان خوینمه وه - ئاه، جو ناس، تو ش لیره ی؟ هه لبه تا جه نابی دکتوریش ده بی لیره بی. ژنه ئینگلیزیک، به زور رقی له پیا وه ئیرله ندیبه کان هه لسا بوو، هاته لای من لومه یانی ده کرد، له به رته وه ی که نه وان (گلۆبی سهر میتز) راده وه شیننه ژنه کان یان. ده زانی من چیم پیی وت: (تو چ ژنیکی!) ژنه به سهر ی زمانی گوتی: (چ ژنیکم؟) من پیم وت: (به لئی، هه لبه تا، ههر وه ختیک ئیش بگاته نه وه ی که پیا ویک - پیا ویک که ژنه که ی خوئی عیبادت ده کا؛ چرایه کی داگیرسا و رابه وشینیتته ژنه که ی خوئی، ئینسان ده توانی له هویه که ی تی بگات).

قه شه: چی لی تی ده گا؟

کاپتن: هیچ. ئینسان له هیچ شتیک تی ناگا: ته نیا ده توانی باوه ری هه بی! وانییه جو ناس؟ ئینسان له سهره تا دا باوه ری په یدا ده کا، ئنجا دوایه ئاسوده و ئازاد ده بی. به لئی، به دلنیا بییه وه، ئینسان، ئاوها ئاسوده ده بی. نه، من دلنیا م که ئینسان، سهر به رته به و باوه ری هه به تی، له وانیه به که ویتته دۆزه خه وه، من ده زانم.

دکتور: جه نابی کاپتن...

کاپتن: وس س..! من قسه له گه ل تو ناکه م. من نامه ی وه کو ته له فون ههر قسه م بنا خینته گوتیچه وه و دوو باره ی به که یته وه - وه کو نه و ته له فونه. تی گه یشتی؟ جو ناس گوی بگره، تو له و باوه ره دایت که تو خو ت باوکی منداله کانتی؟ من دیتته وه بیرم: ماموستایه ک هاموشوی مالی ئیوه ی ده کرد؛ کابرایه کی قوزیش بوو، قسه و قسه لو کیشی زور له دوو بوو.

قه شه: نه دۆلف، ئاگات له ده مت بی.

کاپتن: به ناو تاریکیدا تو به کت و کویریبه وه ملی ریت گرتوه و ده ته وی بزانی داخو دهرگا دوو مشتووی هه به، یا به ک. به خوا ده لئی

پهنگی ههلبزرکا. بهلئ، بهلئ: خه لکی قسه دهکهن. بهلئ زۆر قسه و قسه لۆک ده نینه وه. به هه رحال، ئیمه، پیاوانی به ژن و مال، کۆمه لیک ئینسانی قه شمه ر و گیلۆکه یین، به رای تۆش وانیه، دکتۆر؟ ئه ی داخوا ژبانی ژن و میتردایه تیبی تۆ چتۆبی بووه؟! چ معاونت له گه ل نه بووه له ماله وه کارت له گه ل بکا؟ راوهسته من خۆم ده یقه بلینم. ناوی (ده چریبیتته گوئی دکتۆر) بیرت بۆی چوو؟ ئه ویش پهنگی ههلبزرکا! نایه وی زهوقی تیک بچی. ئه و ئافره ته ی تازه ئیتر له ژیر گلدا خۆلشی نه ماوه. ئا و که پڑا کۆ ناکریتته وه. راستیه که ی ئه وه به که من ئه وم باش ده ناسی. ده زانی ئیستا چی ده کا؟ سه یرکه دکتۆر... نه... ته ماشای ناوچاوم بکه... له تیبی صارۆخ هاوژیان «رائیده». به خوا، من باوهرم وایه، که ئه و خۆشی هه ر وه ک جه نابتان «شاخی هه یه».

دکتۆر: (توورپه) جه نابی کاپتن، قسه ی دیکه نییه بیکه ی؟

کاپتن: ده بیینی؟ هه ر که من دیمه سه ر باسی «شاخ» ئه و ده یه وی که بایداته وه.

قه شه: ئه دۆلف، ده زانی شیت بوو بته؟

کاپتن: بهلئ، من باش ده زانم، به لām ئه گه ر چهن د چرکه یه ک هۆشی تۆم هه بووایه، منیش تۆم له ناو چوار دیوار تیک زبندانی ده کرد. من شیتتم، به لām چ شیت تیک بووه هۆی ئه وه ی که شیت بیم؟ ئه م مه سه له یه به لای جه نابته وه هینده گرنگ نییه. به لای هیچ که سیکه وه گرنگ نییه. جه زده که ی له باره ی مه سه له یه کی دیکه وه قسه بکه یین؟

(ئه لبوومی سه ر میزه که به دهسته وه ده گری)

خوایه کا، ئه مه مندالی منه! مندالی من! به لām ناتوانم بیسه لمینم. ده زانی ئینسان ده بی چی بکا بۆ ئه وه ی دنییا بیی؟ هه وه ل جار ده بی ژن به یینی، بۆ ئه وه ی له ناو خه لک ریژی لی بنری، پاشان یه کسه ر له

ژنه که ی جوئی بیته وه و بچی بیته دهستی ئافره تیبکی دیکه و منداله کانی ئه و به مندالی خۆی رابگری. له م حاله ته دا ئینسان خۆ هه ر هیچ نه بی دنییا یه له وه ی که منداله کانی، مندالی خۆی نین. ئه وه زۆر راسته. به لām ئه م نه خشه دانانه، تازه به که لکی چیم دی؟ تازه که تۆ جه زی نه مرایه تیت لیم سه نده وه؛ چ یارمه تیه کت بۆ من له ده ست دی؟ که من هیچ شتیکم نه بی له پیناوی بژیم؛ فه لسه فه و زانست چیم بۆ ده کهن؟ که من شه رفم له ده ست رۆبی، چۆن ژبانم به سه ر به رم؟ من دهستی راست و نیوه ی ده ماغ و نیوه ی میشکی خۆم به نه مامیکی دیکه وه گری دابوو، چونکه من بروام وابوو که ئه وانه پیکه وه گه شه بکه ن و دره ختیکه کامل و به ره ممداریان لی په یدا بییت. پاشان که سیک هات و به چه قۆ، چله کانی له بیخه وه لیک هه لپچری. ئیستا ته نیا (نیوه ی) ئه و دره خته م. نیوه که ی دیکه ی ئه م دره خته، به دهستی من و نیوه ی میشکی من، ده شوئمیت و گه وره ده بی. له کاتیکدا من ورده هه لده پرووکیم و له ناو ده جم، له به ره وه ی ئه و به شه ی له دهستم چوو باشتین به شی بوونی من بوو. ئیستا جه زده که م بمرم. چیم لی ده کهن، لیم که ن. من تازه بوونم نییه و ناشمی. (سه ر ده نیته سه ر دهسته کانی - له سه ر میزه که).

(دکتۆر به چریه چرپ قسه له گه ل قه شه ده کا و هه ردوکیان به ره و ژووره که ی

بنه بانئ ده رۆن. پاش ئه وه، ده موده ست بیترتا دیتته ژووره وه)

دیه نی شه شه م

(کاپتن و بیترتا)

(کاپتن به سه ر کورسییه کی گه وره وه که له ته نشت میزه گه وره که یه

که له واژ بۆته وه)

بیترتا (به ره و لای ئه و ده چی) با به، نه خۆشی؟

كاپتن: (به چه په ساو بيه وه سه يری ده كا): من؟

بيرتا: ده زانی چیت کرد؟ ده زانی چرايه كهت راوه شانده دايكمه وه؟

كاپتن: من راموه شاندى؟

بيرتا: به لى تۆ، بیری لى بکه وه، بزانه نه گهر چرايه كه بهر دايكم كه وتايه،

چی لى ده هات!

كاپتن: قه يدى چيه؟

بيرتا: گهر بته وى بهم شيويه قسه بکه يت؛ باوكى من نيت.

كاپتن: وت چى؟! من باوكى تۆ نيم؟ نه مهت چۆن زانى؟ كى پى وتى؟

ئەى باوكى تۆ، كىيه؟ كىيه؟

بيرتا: به هه رحال تۆ نيت.

كاپتن: ديسان هه من نيم؟ ئەى كىيه؟ كىيه؟ ده لى تۆ خۆت ده يزانی!

كى به تۆى وت؟ من زيندو و بم و منداله كهم بيت له به رده مم

رابوه ستى و بللى كه من باوكى نيم! به لام باشه تۆ نازانى گهر نه م

قسه يه بکه، ئابرووى دايكتى پى ده بهى؟ تۆ نه مه نازانى گهر

نه م قسه يه بکه، دايكت رسوا ده بى و خه لك په نجهى بۆ دريژ

ده كن؟

بيرتا: له پشتمله باسى دايكم مه كه، گویت لىيه؟

كاپتن: نه. ئيوه هه مووتان له هه مبه ر من پشتى يه كترتان گرتووه.

هه مووتان، هه موو كاتيك.

بيرتا: باه!

كاپتن: جار يكى ديكه نه م وشه يهت له دم نه يه ته ده ره وه.

بيرتا: باه، باه!

كاپتن: (ده يگر تته خويه وه) رۆله ئازيزه كه م، تۆ رۆله ي منى! يان؟ با، با؛

غه يرى نه وه ناتوانى بى. هه ر نه وه يه. قسه كانى ديكه بى مانا و

پروپوچن؛ وه ك تاعوونى پيس، وه ك تايه كى گران باليان به سه ر

گياندا كيشاوه. ته ماشام كه، با من رۆحى خۆم له ناو چاوه كانى

تۆدا بىنم! به لام من رۆحى نه و بيشم هه ر دىته پيش چاوا! تۆ له ناو

چاوه كانتدا دوو رۆحت هه يه، به رۆح يكت خۆشت ده وىم و به

رۆحه كه ي ديكه رقت لىم ده بىته وه. تۆ ده بى ته نيا خۆشت بويم! تۆ

ده بى ته نيا يه ك رۆحت هه بى، ده نا هه رگيز ناحه سييته وه، منيش

هه روا ناحه سييمه وه؛ تۆ ده بى ته نيا يه ك باوهرت هه بى كه نه و بيش

زاده ي باوهرى منه؛ تۆ ده بى ته نيا يه ك خواستت هه بى، كه هه مان

خواستى منه.

بيرتا: به لام من نامه وى. من هه ز ده كه م وه كو خۆم بم.

كاپتن: تۆ نابى هه ول به دى وه كو خۆت بيت، تى ده گه ي؟ من ئىنسانخۆرم؛

ده تخۆم - قووتت ده ده م. دايكت ده بويست من بخوات، به لام پى

نه كرا. من وه كو ساتۆرن - ي باوكى ژوپيستر وام، كاتى خه لكى

پيشبىنىي نه و بيان كرد منداله كانى له داها تودا ده بخۆن، چو

هه موو منداله كانى خۆى خوارد. يا ده بى بخۆت، يا ده بى بتخۆن!

نه مه يه مه سه له كه! نه گهر من نه تخۆم، تۆ دى من ده خۆى. تۆ دگانه

تيزه كانىشت پى نيشان دام؛ به لام رۆله ي شيرىن مه ترسه، من

نه زيه تى تۆ نادم.

(پرووه و كى قه كه كان هه نگا و دنى و ده مانچه يه ك ده ر دىنى)

بيرتا: (ده يه وى رابكا) دايه، فريام كه وه. دايه، ده يه وى بمكوژى.

دايهن: (دىته ژووره وه) جه نابى نه دۆلف، چ قه وماوه؟

كاپتن: (ده مانچه كه تا قى ده كاته وه) فيشه گه كانت ده ره يتاون؟

دايهن: به لى، ده مويست ناوماله كه كو كه مه وه، فيشه گه كانم برده

شوتنىكى ديكه. دانيشه نه دۆلف، هيتور به وه، فيشه گه كانى

دووباره تى ده خه مه وه.

(ده ستى كاپتن ده گرى و له سه ر كورسييه كه دايد نه يشىنى. كاپتن، به و په رى

بىه يزيه وه رۆده نيشىته سه ر كورسييه كه. پاشان دايه ن، جلو به رگه

تایبه تییه که ی شیتان به دهسته وه ده گری و ده چیتنه پشت کورسییه که . بیترتا له ده رگای دهسته چه په وه راده کاته ده ری (دایه ن: ئەدۆلف، به بیرت دئی تو رۆلئی به نازوگۆزی خۆم بووی؟ هه موو شه ویک قه ره وپالنه که تم ریک ده خست و له قه ره وپالنه که دا ده مخه واندی و گۆرانیی خواپه رستییا نه م بۆ ده گویتیت؟ به بیرت دئی چۆن نیوه شه وان هه لده ستامه وه و شه ره به تم ده ادایتی؟ به بیرت دئی هه ر وه ختیکی خه ونی ناخۆشت ده دی و خه وت لی ده زرا، مؤتم بۆ پی ده کرد و هه قایه تم بۆت ده گپه ایه وه؟ به بیرت دئی؟

کاپتن: قسه بکه مارگریت، قسه کانی تو گیانم تارام ده کاته وه . قسه بکه مارگریت.

دایه ن: زۆر باشه گیانه که م، به لام تو ده بی گویم لی رابگری! به بیرت دئی تو جار تکیان چه په جاغیکت له موویه قسه که وه ده ست دابوویه و ده تو بست داری پی بیسری و به له م دروست بکه ی؟ من هاتم به فیله فیله چه په جاغه که م لیت سه نده وه . تو مندالیکی بی گوئی و لاسار بووی، له به رئه وه بوو که من ناچار بووم فیلت له گه ل به کار به یتم . چونکه تو باوه رت نه ده کرد من خیر و خوشیی تو م ده وئی . من پیتم وتیت «ئو ماره پیسه بده ره من، ده نا پیته وه ده دا» ئەو کاته تو چه په جاغه که مت دایه وه ده ستم .

(ده مانچه که له ده ست کاپتن ده رده هیینی)

هه ر وه ختیکی موبستایه جلوه رگت بکه مه به ر و نه ته ییلا با، من ناچار ده بووم بتلاوینمه وه و پیتم بلیم « ئەللا ه له و چاکه ته زی پنه ی هه ته» چه نی جوانه که بیی وه ک شازاده یه ک چاکه ته زی پنه که ت بکه بته به ر. ئەو کاته، من چاکه ته چکۆله که تم بۆ راده گرت و له پشت سه رته وه چاوه ریم ده کرد و ده مگوت « هه ر دوو ده سته کانتی بئاخه ناویه وه» پاشان ده مگوت «به شینه بی و له سه ره خو دانیشه، بۆ ئەوه ی من دوگمه کانی چاکه ته که ت بۆ دابخه م» .

(هیتواش هیتواش جلوه رگه تایبه تییه که ی شیتانی ده کاته به ر) . ئەو کاته ده م وت « ئیستا هه لسه وه، وه کو مندالیکی ناقل له ژووره که وه ره و برۆ، بزانه م جلوه رگه که ت کۆکه یان نا» .

(کاپتن ده باته لای سۆفه که)

ئنجای پیتم ده گویتیت «ئیستا ده بی بچیته ناو جی و بخه ویت.»

کاپتن: وت چی؟ که من جلوه رگم کرد بووه به ر، ده چوومه ناو جی و ده خه وتم - هه ی نه عله تت لی بی! چیت له من کرد؟

(هه ول ده دا خۆی رزگار بکا)

کاپتن: ئۆه! چیت له من کرد؟ تو، هه ی ژنی مه کربازی جه هه ننه می، کی بیبری بۆ ئەوه ده چوو که تو هیینه به ئاین و ئۆین و ته له که بازیت!

(له سه ر سۆفه که راده کشیت)

که و تمه ته له وه - شکام - : مه حکووم به مانه وه .

دایه ن: لیم بیووره، ئەدۆلف. لیم بیووره، ئاخه ر، من نه م ده ویست منداله که ت بکوژی .

کاپتن: بۆچی نه ته یشت منداله که م بکوژم؟ ژیان واته دۆزه خ، مردنیش به هه شت؛ مندال ده بی له به هه شت بی.

دایه ن: تو چوزانی پاش مردن، چ هه یه و چ نییه؟

کاپتن: ئەمه تاقه شتی که که ئیمه زانیاریمان له باره وه هه یه؛ له باره ی ژیا نه وه یه که هیچ نازانین! ئاه، ئەگه ر ئینسان ئەمه ی له هه وه له وه بزانیایه!

دایه ن: ئەدۆلف گیان، هه ول ده دلته نه رم بیته وه . له سه رکیشیی خۆت که م که ره وه . داوای لیبوردن و راحه ت له خوا بکه . جار ی هیشتا درهنگی به سه ردا نه هاتوه . مه سیح رووی کرده ئەو دزه ی هاتبوو خاچ بدزیت و پیی وت « ئەمرو تۆ له گه ل من له به هه شت ده بیت»، دزه تۆبه ی کرد و هیشتا مۆله تی له ده ست نه چوو بوو .

کاپتن: قه له ره شى پير؛ هه رئاوها زوو، ده ته وئ وهک ئەو قه له ره شى به سهر

مردوو ده کانه ده قه ربونى، فالى شوومى ده گريته وه؟

(دايهن کتیبىكى گۆرانىيى خواپه رستيانه له گيرفان دهرده هينى)

(کاپتن هاوار دهکا)

نۆيد؛ نۆيد ليته به؟

(نۆيد ديتته ژووره وه)

ئەم ژنه لەم ژووره مه هيلله! فرپى بده دهره وه. دهيه وئ به گۆرانىيى دىنى،

بمخنكىنى. له په نجه ره كه وه يا له لوله ي سوپا كه وه. له هه ر

شويتى كه وه بى، فرپى ده دهره وه.

نۆيد: (سه يرى دايهن دهکا) جه نابه كاپتن، من ناتوانم ئەم كاره بكه م. من

هه رگيز ناتوانم. ئەگه ر شهش زه لاميش بوونايه. قه ي ناكه، به لام

ژنيتىك...

کاپتن: تاكو ئيستا ناتوانيت دهره قه تى ژنيتىك ببيت، ها؟

نۆيد: هه لبه تا ده توانم، به لام ئەمه شتتىكى ديكه به پياو ده ستدرىژى بکاته

سه ر ژنيتىك.

کاپتن: جياوازيه كه ي چيه؟ چما ئەوان ده ستدرىژىيان نه کرده سه ر من؟

نۆيد: به لئى، به لام من ناتوانم جه نابه كاپتن. ئەمه ته واو وهك ئەوه وايه

كه تۆ زۆر له من بكه ي بچم زله يه ك له قه شه بده م. ئەمه له گه ل

سروش ناگونجى. من ناتوانم.

ديهنى هه وته م

(هه مان ديهن، له گه ل لۆرا، ديتته ژووره وه و ئاخيز بو نۆيد دهکا كه بجيتته

دهره وه)

کاپتن: ئۆمفال! ئۆمفال! ئيستا تۆ گورزى پاله وانىتت به دهسته وه گرتوه و

ياربى پى ده كه يت، كه چى هه رقه ليش به ديار مه كينه ي لۆكه

رئيسىيه وه دانىشتوه وه خورى دهرئيسى!

لۆرا: (به ره ولای سۆفه كه ده چيته پيش) ئەدۆلف، ته ماشاى من كه. تۆ وا

تى ده گه ي من دوژمنتم؟

کاپتن: به لئى. من وا تى ده گه م! من باوه رىم وايه كه ئيه هه مووتان دوژمنى

مان. داىكم دوژمنم بو، له به رته وه ي نه يده ويست بيتمه دونيا وه،

چونكه له داىكبوونى من ئازارى بو ئەو هه بوو، بو به بوونى

پينه گه بيوى منى له خواردن بى به رى كرد و بوونه وه رىكى لاواز و

نوقسانى دروست كرد؛ خوشكم دوژمنم بو، له به رته وه ي زۆرى ليم

ده كرد به گوئى بكه م؛ هه وه ل ئافره تىك كه گرته باوه ش، دوژمنم

بوو، له به رته وه ي له پاداشتى ئەو ئه وينه ي پيشكىشم كرد ده سالى

ره به ق تالارى نه خو شيم چه شت؛ كچه كه م كاتى هاته سه ر ئەوه ي له

من و له تۆ به كىكمان هه لئىژى، بووه دوژمنم. تۆش، ژنى خۆم؛ تۆ

سه ر قافلە ي دوژمنه كانم بوويت، چونكه هه رگيز لى نه گه راي

ئاسوده بم، تا ئەم كاته ي وا به سه ر ئەم سۆفه به وه بى ئيراده و

بى گيان كه له واژ بوومه ته وه.

لۆرا: من وا تى ناگه م ئەم شتانه ي كه ده يانده يتته پال من، هه رگيز

كه لكه له ي كه لله م بوو بو ت، يان به ئانقه ست كرد بيتتم. له وانه به

ئاره زوويه كى تار و ناديار له ناخى مندا هه بوويت، بوئه وه ي خۆم

له ده ست قوتار بكه م، وه ئەم ئاره زووه هه مووده م دهر وونى ئازار

داوم. ئەگه ر تۆ له باره ي هه لسوكه وتى منه وه، هه ست به

نه خشه دانان و پيلانىك ده كه ي، هۆبه كه ي له وانه به ئەمه بو بى و

من نه مزانبى. من هيج كاتىك نه خشه م بو كاره كانى كردوومن

دانه ناوه، كه چى ئەم ئيشانه به هه مان شپوه ي ده يلئى،

كه وتونه ته وه. من سوئند به خوا و به ويژدانم ده خۆم: من

به ته واوه تى بىگونا هم - ته نانه ت ئەگه ر به راستيش بىگونا هه يم.

بوونى تۆ به سه ر دل و دهر وونه وه بارىكى قورس بوو و ده مو بست

خۆم لەژێر ئەم بارە قورسە رزگار بکەم . ئەمانە راستن . ئەگەر تۆم هێندە سەخت نازار دابێ . داوای لیبوردنت لێ دەکەم .

کاپتن: هەموو ئەم شتانهی گوتت، دەشی پەسەند بکرتن . بەلام بۆ من تازە بە چی دەچێ کە بێم لەو تێ بگەم لەم کارساتەدا کێ گوناھبارە؟ لەوانە یە گوناھبار ئەو کەسانە بن کە چاوەروانیی «رۆحانیتی» و «مەعنەویات» لە «ژنھێنان» دەکەن . ئەمڕۆ ژن و مێرد، عەبەنەن وەک دوو شەریکی ناو کاروباری بازار دەبنە شەریکی یەکتەری! یان پیاو دەچێ «بەھاوڕێبەتیی» لەگەڵ ژن دەژی، ئەوکاتە یان ئەم شەریک ئەو شەریکی خۆی فریودەدا، یان ئەم ھاوڕێی کلاو دەخاتە سەر ئەوی ترەو . ئەوینی سروشتی سێکسی لەم بەرێرەکانیپەدا لەناو دەچێ . لەم بەشداریکردنەدا کە (بەش) بەبێ هیچ پەیمانەستنییک (ھاوبەش) دەبێت، ئەنجامی عەشق بەشی چی دەبێ؟ ئایا کاتێ هەلۆهشانندنەوێ شەریکایەتی دێتە پێشەو، کێ سەریشکە؟ کێ باوکی راستیی مندالە رۆحییەکە یە؟

لۆرا: بەلام تۆ گومانکردنت لەبارەى مندالەکەو، هیچ ئەسل و ئەساسیکی نییە .

کاپتن: هەر لەبەر ئەمە یە کە هێند سامناکە . ئەگەر بەلای کەمەووە بنچینە یەک بۆ دیاریکردنی هەقیقەت هەبوایە، ئینسان دلی پێ خۆش دەکرد . بەلام ئەم هەقیقەتە وەک تارماییەک وایە خۆی لە پشت بت شارەبیتەووە و جار بە جارێک سەر دەربیتنێ و گالته بە ئینسان بکا؛ تەواو وەک ئەمە وایە کە ئینسان شەر لەگەڵ هەوا بکات، یا لە شەریکی بەدرۆدا تەفەنگی بەتال بێنیتە دەرەو . هەقیقەتی نەگبەت زۆر لە ئینسان دەکات خۆی رابگرێت و توانا و هێز بێهەشتیتە ژبانەو، لەش و گیانی خۆی بۆ کارکردن بەگەرپخات . بەلام، تازە بیری من توایەو، مێشکیشم ئەوئەندە خۆی دەدا بەو ئاسمانە بۆشناخە، تا ئەوکاتە ی ئیتر گری تێ

بەردەبیت . سەربینییک بخەرە ژێر سەرمەو، شتیکیشم پێ دادە، سەرمامە، چەند سەرمامە!

(لۆرا شالەکەى خۆی هەلدهگری و دایدهپۆشی . دایەن دەچێ سەربین بیتی)
لۆرا: ھاوڕێ، دەستی خۆتم بدەرێ .

کاپتن: من دەستم بدەم! ئەو دەستەى کۆتت کرد؟ ئۆمفال! ئۆمفال! شالەکەت وا بەسەر دەمەو؛ وەک بازووت نەرم و نیانە، وەک پرچی تافی شوخیشت بۆنی وازەنینی لێ دێ! لۆرا، کاتێ شوخ بووی و بەیەکەو لە دارستانان پیاوسەمان دەکرد . . . چەنێ خۆش بوو، چەنێ خۆش بوو! بێر بکەو ژبان ئەوسا چەن رەونەقدار بوو و ئیستا چۆنە! تۆ حەزت نەدەکرد ژبانی ئیمە ئاوهاى لێ بێ، منیش هەروا حەزم نەدەکرد، بەلام لەگەڵ ئەوێش هەر وای لێ هات . کەوابوو کێیە چارەنووسی ئیمە دیاری دەکا؟

لۆرا: تەنیا خوایە چارەنووسی ئیمە دیاری دەکا . .

کاپتن: کەوابوو دەبێ ناوی بنیتن: خوای جەنگ و بەرێرەکانی . خۆ لەوانەشە لەم سەردەمەدا بتوانین بلتین کە (خوای) رکیفی چارەنووسی بەدەستەو گرتوو . ئەم پشیلە یە لەسەرمە لایبە، لایبە .

(دایەن سەربینەکە دەهینیت و شالەکەش لەسەر کاپتن لادەبات)

پالتۆ سەربازییەکەى خۆم پێ دادە .

(دایەن پالتۆکە لە عەللاگەکەو دیتیتە خوار و پیتی دادەدا)

ئا، ئەمە کەولێ زبری شیرە کە تۆ دەتویست لیمی بسەنی! ئۆمفال! ئۆمفال! ئەى ئەو ژنە تەلەکە بازەى کە ئەوینداری ناشتی و ئەوین و داھینەری چەک فریدانت تەفروتوونا کرد! ئەى هەرقل، بیدار بەو، پێش ئەوێ گورزەکەت لە دەست بسیتن . ئیوێ چە کمان بە فرۆفیتل لە دەست دەردیتن، وامان لێ دەکەن وا تێ بگەین کە ئەو چەکە لە پارچە زێرەرە قێک زیاتر، هیچی تر نییە . نەخیر، پێش ئەوێ

ببیته زتیره رهق: پۆلابوو. زهمانی جارانی ئاسنگه رهکان زریپوشیان دروست دهکرد، بهلام ئەمرۆ پیتوبست وایه دهرزی و سنجاق دروست بکهن. ئومفال! ئومفال! جهسووری و توانای خویمان داوه ته دەست لاوازی و خیانه ته وه! برۆنه دهره وه، ئەی ژنانی جهه ننه می! نهعلت له رهگهزی ئیوه!

(هه لدهستیتیه وه سهر پیت که تف له لۆرا بکات، بهلام تاقتی به سهردا ناشکی و دهکه ویتیه وه سهر سوڤه که)

ئهمه چ سهرینیتیک بوو داته من، مارگریت؟ گه لپیک خزه، گه لپیکیش سارده، سارده وهره ئیره له تهنیشتم دانیشه مارگریت، له سهر ئەم کورسییه. زۆرم پیتی خوشه سهرم دانیشه سهر کوشی تو! ئاه، چهنی گهرم و خوشه. نهختی به سهرما بنوشتیه، با پۆنی سهر و سینهت بکه. ئاه چهنی شیرینه که ئینسان به سهر سینهی ژنه وه خه و بیبته وه - به سهر سینهی دایکییه وه، یا دل به ره که ی. به لام دایک، باشتریکه.

لۆرا: هه زده که ی منداله که ت بیینی، ئەدۆلف؟

کاپتن: منداله که م؟ پیاو مندالیان نییه، تهنیا ژن مندالیان هه یه. بۆیه داها توش ههر به دهست ئەوانه وه یه. له کاتی که تدا ئیمه، به پیتی مندال مالتا وایی له دنیا ده که یین. ئاه خودا، ئەی ئه وه ی که هه زت له منداله!

دایهن: گوئی راگه، له خوا ده پاریتیه وه.

کاپتن: نا، له گه ل تۆم بوو. ده موست بمخه وینیی. چونکه ماندووم، گه لپیک ماندووم. شه و شاد مارگریت. ئومیدیه وارم له ناو ژناندا تو ئاسووده بیت.

(هه ول ددها هه لسیته وه، به لام دواي نرکه یه ک، دهکه ویتیه وه ناو باوه شی مارگریت)

دیهه نی شه شه م

(لۆرا پرووه دهرگای دهسته چه پ دهرپوا و بانگی دکتۆر دهکا، دکتۆر له گه ل قه شه پیکه وه دینه ژووره وه)

لۆرا: ئەگه ر ماوه ی به سهردا نه چووه، بپیر له چاره به ک بکه وه دکتۆر، سه پیر که. ههر ده لپیی هیچ هه ناسه یه کی له بهر نه ماوه.

دکتۆر: (ههستی خۆی بو کۆته کوتی دلای نه خۆشی راده گرئ) دوو چاری شالا وپیکی سهخت هاتووه.

قه شه: مردووه؟

دکتۆر: نه خپیر، هیشا ههر ده گرئ بگه ریتیه وه، به لام ئایا ژبانی داها تووی چۆن بیت؟ نازانین!

قه شه: «سه رها مردن، ئنجا پاشان لیپرسیینه وه».

دکتۆر: نه خپیر - نه برباردان، نه بیزاری دهر پیرین. ئیوه جه نابتان باوه رتان به وه هه یه که خودا وه ند چاره نووسی هه موو ئیمه دیاری دهکا، پیتوبسته پرسپار له خودا بگری: ئایا بۆچی چاره نووسی ئەم، به م پرۆژه گه بی.

دایهن: جه نابی قه شه! ئەو له ئاخیرین ده قیقه کانن ژبانیدا، قسه ی له گه ل خودا ده کرد.

قه شه: (پرووه لۆرا) به راست؟

دکتۆر: به لئی، راست دهکا.

دکتۆر: من لهم باره یه وه، به داخه وه ناتوانم بیرواری خویم دهر بپرم، چونکه شاره زاییم ههر ئه وه نده یه له باره ی بناوانی نه خوشیه که وه.

عیلمی من، لیره بهو لا کوتایی پیتی دی. ئیستا نۆره ی تۆیه جه نابی قه شه.

لۆرا: تهنیا ئەم قسه یهت هه یه که به سهر ئەم تهرمه وه بیلیتی، جه نابی دکتۆر؟

دکتۆر: به لئی، ههر ئەمه. من له وه زیاتر نازانم. ئەو به پینه قسه؛ که زیاتر

شت دەزانی!

بیرتا (لەلای دەستەچەپەو دەیتە ژووری، بەرەو لای دایکی رادەکا): دایە،

دایە!

لۆرا: رۆلە گیان، رۆلە کە ی خۆم.

قەشە: «ئامین».

پەردە

فەرھەنگۆک

فەخیزدار (فەخیز): مامزە. وشە بەکی پەهلەویبە، بەو تیکە فلزیبە دەلێن کە

سپاسواران بە پاژنە ی خۆیان ی وەدە کەن. بەعەرەبی مەمازی دەلێن، مامزە.

سۆفە: نیوتەخت، قەنەفە.

ئەسکەناس: پارچە ی کاغەزی دۆلار.

پەیتوون: ئەو عارەبانانە ی کە بە ئەسپەو، سوار دەبھاژۆن.

چەپەجاغ: چەقۆی زۆر گەورە، هی کەول.

ئۆمفال: lomphe چیرۆکە ئەفسانەییبەکانی یونانی کۆندا ژنە پاشایەک بوو.

ھەرقەلی ئاشق و گراوی خۆی و الێ کرد ناچار بیت وەک ژنان چۆک دابداتەو

و خوری برێسی.

ستاگنیلیۆس Erik John STAGNELINUS ۱۷۹۳ - ۱۸۲۳ شاعیر و

شانۆنامە نووسێکی سویدیە.